ሓዳስ ኤርትራ

መበል 36 ዓመት ቁ.54 | ሰንበት 1 ሕዳር 2026 | ገጻት 8 ዋጋ 2.00 ናቕፋ

ገጽ 2 ዜና

ገጽ 3 ዛንታ ናይታ ጣዕ

ገጽ 4 ምውሕስ ጸጋታት ማይ

ገጽ 5 ሌላ ምስ ደጀንን ክፍልታትን ህዝባዊ ግንባር

ገጽ 7 ኣብ ክብሪ ህዝቡ ዝንብር ...

ፕረዚደንት ኢሳይያስን ፕረዚደንት ፑቲንን ኣብ ምድንፋዕ ክልተኣዊ ዝምድና ዘትዮም

ፕረዚደንት ኢሳይያስ ኣፈወርቂን ፕረዚደንት ፌደረሽን ሩሲያ ቭላድሚር ፑቲንን ብ30 ጥቅምቲ ኣብ ሶዓታት ምሸት ኣብ ቤተ-መንግስቲ ክረምሊን ኣብ ዝገበርዎ ርክቡ ኣብ ምድንፋዕ ክልተኣዊ ዝምድናን ሓባራዊ ኣገዳስነት ዘለዎም ጉዳያትን ዘተዋዮም።

ንተሳታፍነት ፕረዚደንት ኢሳይያስ ኣብ ሳልሳይ ዋዕላ መራሕቲ ኣፍሪቃን ሩሲያን ዘመሰኽ ፕረዚደንት ፑቲን፡ ሩሲያ ምስ ኤርትራ ዘለዋ ዝምድናታት ብዝዘለለ ንምምዕባል ካብ ዘለዋ ድሌት ብምብርኻቱ፡ ኣብ ክልተኣዊ ምትሕግጋዝ ብሓፈሻ ኣብ ጽላታት ጸጥታ፡ ቴክኖሎጂ፡ ዕደናን ሕርሻን ውሕስነት መግቢን ክትሳርሕ ቀርቡቲ ምኳና ገለጸ።

ፕረዚደንት ፑቲን ኣስዒቡ፡ ሩሲያን ኤርትራን ኣብ ሓያሎ ኣገደስቲ ጉዳያት ተመሳሳሊ መርገጺ ከምዘለወን ብምዋቃት፡ ኤርትራ ኣብ መድረኻት ውድብ ሕብረት ሕብራት ሃገራት ንሩሲያ ንእትንብሮ ደገፍ ኣመስጊነ።

ፕረዚደንት ኢሳይያስ ብወገኑ፡ ኣብ ዋዕላ መራሕቲ ኣፍሪቃን ሩሲያን ምስታፉን ምስ ፕረዚደንት ፑቲን ዳግማይ ምርኻቡን ዓቢ ክብሪ ከምዘለመየ ብምሕባር፡ ሩሲያ ምስ ኣህጉር ኣፍሪቃ ኣብ እትንብሮ ክልተኣዊ ዝምድናታት፡ ብዘለዋ ዝፍናይ ቴክኖሎጂን ኢንዳስትሪን ዓቕሚ መራሕ ተራ ክትጻወት ከምዘምነዘኣ ኣስሚሩሉ።

ክልተኣም መራሕቲ ብድሕሪ'ዚ - ብወገን ኤርትራ ሚኒስተር ጉዳያት ወጻኢ ኣቶ ዑስማን ሳልሕን ኣምባሳደር ኣብ ፈደረሽን ሩሲያ ኣቶ ጴጥሮስ ጸጋይን ዝተሳተፋሉ መኽፈቲ ርክቡ ዕጹው ዙተ ኣካይዶም።

ብቕልእ ወገኑ ፕረዚደንት ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ኣብ ተመሳሳሊ ዕለት ኣብ ሶዓታት ድሕራቕትራ ምስ ሚኒስተር መጻዓዝያ - ያድሮቭ ዲሚትሪ ሽኽኖሮሽች ተራኺቦ ዘተዋ።

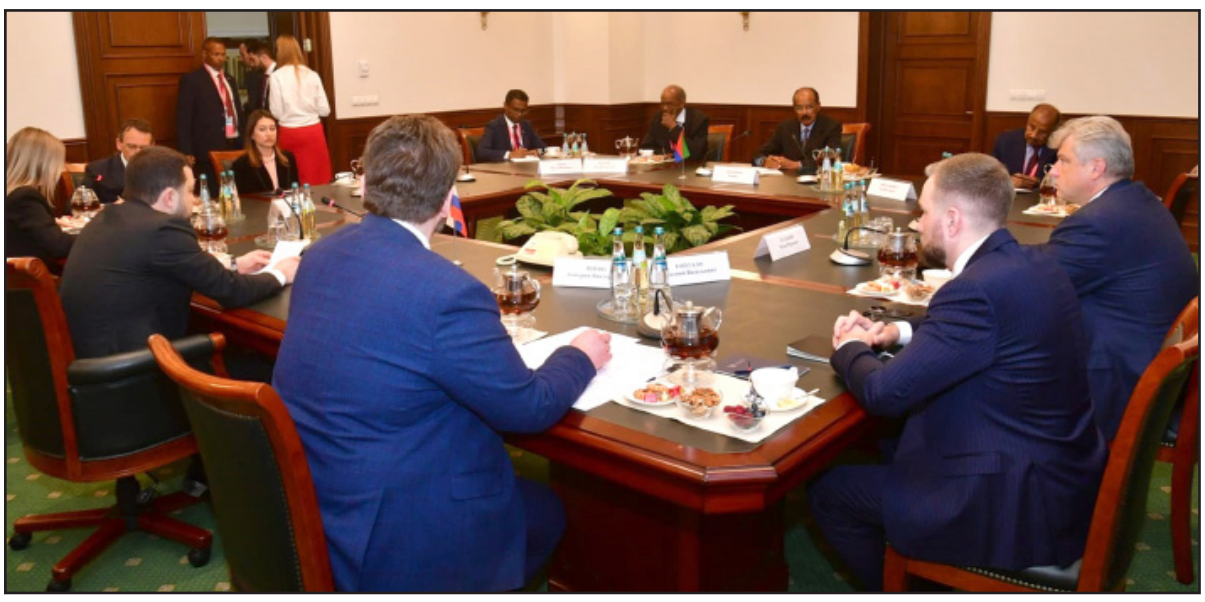
ኣብ'ቲ ርክቡ ብዘዕባ ክልተኣዊ ምትሕብባር ኣብ ጽላት መጻዓዝያ ብቑንዱ ድማ መሬታዊ፡ ባሕረውን ኣየራውን ትሕተ-ቕርጺ መጻዓዝያ ተዘራረቡዎ።

ፈደረሽን ሩሲያ ኣብ'ዚ ጽላት'ዚ ዝለዋ ድሉብ ዓቕሚ ድሕሪ ምምዕጋም፡ ምትሕብባራ ምስ ኤርትራ ክዛየድ፡ ኩባንያታት ሩሲያ ድማ ቡቲ ኣጥርያንኣ ዘለዋ ዓቕሚ ምስ ኤርትራ ክተሓጋገዛ ዝለሙ ድልውነት ኣረጋገጸም።

ብወገን ኤርትራ ኣብ ወደቡ፡ መጻርፎ ነፈርቲ፡ ጽርግያን መንገዲ ባቡርን፡ ንዘሰረ ምጽጋንን ሓደስቲ ምህናጽን ኣብ ዕበየት ቁጠባ ዘለዎ ግደ ብምግምቡ ምስ ኩባንያታት ሩሲያ ተሓባቢኻ ምስራሕ ኣገዳስነቱ ልዑል ምኳኑ ተገለጸ።

ኣብ መወዳእታ፡ ብኽልተኣም ወገናት ኣብ'ዚ ዓውድታት'ዚ ጫብጥ መደባት ክሰኣል ኣብ ሰምምዕ ተብጺሑ።

ሚኒስትሪ ሕርሻን ሃማደኤን፡ ንኣብነታዊት ሓረስታይ ሮዚና መብራህቶም ኣተባቢያም

ሚኒስትሪ ሕርሻን ሃገራዊ ማሕበር ደቂኣንስትዮ ኤርትራን፡ ነታ 'ሓንቲ ካብ 100 ጆጋኑ ልምዓት' ተባሂላ ብውድብ መግቢን ሕርሻን ሕብራት ሃገራት ኣብ ሮማ - ኢጣልያ ዝተሸለመት ኤርትራዊት ኣብነታዊት ሓረስታይ ሮዚና መብራህቶም፡ ኣተባቢያም።

ብ29 መስከረም ኣብ ዝተኻየደ ሰነ-ስርዓት፡ ሚኒስተር ሕርሻ ኣቶ ኣረፋይነ በርሀ ኣብ ዘሰመየ ቃል፡ ሓርበኛ ልምዓት ዝኾኑት ወ/ሮ ሮዚና መብራህቶም፡ ድርብ ሓላፍነት ስድራ ቤትን ልምዓታዊ ስራሓትን ተሰኪማ ብዙዃደዶ ሓያል ጻዕሪ፡ ጨዋም መራት ናብ ባይታ ልምዓት ብምቕያርን እቶታውነት ብምኽፋኦትን ናብ ዓወት ምብጻሓ የሞናኡ ገለጹሉ። ሓቦን ደቂኣንስትዮ ኤርትራ ብምኻና ድማ፡ ኩለን ደቂኣንስትዮ ኣሰራ ክስዕባ ተጻብዩ።

ፕረዚደንት ሃማደኤ ወ/ሮ ተኽኣ ተሰፋሚካኤል ብወገና፡ ሚኒስተሪ ሕርሻ ንምዕባለ ደቂኣንስትዮ ንዘካይዶ ዘለሎ ጻዕርን ዘጣዮሉ ዘለሎ ባይታን ብምምስጋን፡ ውጽኢት ስርሑ ቦዝ ኣረፋይነ በርሀ ኣብ ዘሰመየ ቃል፡ ሓርበኛ ልምዓት ዝኾኑት ወ/ሮ ሮዚና መብራህቶም፡ ድርብ ሓላፍነት ስድራ ቤትን ልምዓታዊ ስራሓትን ተሰኪማ ብዙዃደዶ ሓያል ጻዕሪ፡ ጨዋም መራት ናብ ባይታ ልምዓት ብምቕያርን እቶታውነት ብምኽፋኦትን ናብ ዓወት ምብጻሓ የሞናኡ ገለጹሉ። ሓቦን ደቂኣንስትዮ ኤርትራ ብምኻና ድማ፡ ኩለን ደቂኣንስትዮ ኣሰራ ክስዕባ ተጻብዩ።

ፕረዚደንት ሃማደኤ ወ/ሮ ተኽኣ ተሰፋሚካኤል ብወገና፡ ሚኒስተሪ ሕርሻ ንምዕባለ ደቂኣንስትዮ ንዘካይዶ ዘለሎ ጻዕርን ዘጣዮሉ ዘለሎ ባይታን ብምምስጋን፡ ውጽኢት ስርሑ ቦዝ ኣረፋይነ በርሀ ኣብ ዘሰመየ ቃል፡ ሓርበኛ ልምዓት ዝኾኑት ወ/ሮ ሮዚና መብራህቶም፡ ድርብ ሓላፍነት ስድራ ቤትን ልምዓታዊ ስራሓትን ተሰኪማ ብዙዃደዶ ሓያል ጻዕሪ፡ ጨዋም መራት ናብ ባይታ ልምዓት ብምቕያርን እቶታውነት ብምኽፋኦትን ናብ ዓወት ምብጻሓ የሞናኡ ገለጹሉ። ሓቦን ደቂኣንስትዮ ኤርትራ ብምኻና ድማ፡ ኩለን ደቂኣንስትዮ ኣሰራ ክስዕባ ተጻብዩ።

ኣብ ክልተኣዊት ሓረስታይ ሮዚና መብራህቶም ኣተኩሮ ዝገበረ ዝተሰናደ ኣውደ-ርእይ ኣብ ዝተኻየደሉ

ሚኒስትሪ ትምህርቲ፡ ገምጋም መበል 28 ወፍሪ ተመሃሮ ንልምዓት ኣካዩዱ

ሚኒስትሪ ትምህርቲ፡ "ሓምላይ ክለባትና ግርማ ኣብያተ-ትምህርትና" ብዝብል ቴማ፡ ብ30 ጥቅምቲ ገምጋም ንጥፈታት ወፍሪ ተመሃሮ ንልምዓት 2026 ብምቁናዕ፡ ኣብ ናይ መጻኢ መደባት ዘትዩ።

ኣቦ'ቲ ኣኽቤ ብመሳረት ዝወጸ ወጥን ኣብ ዝሰረረ ብልሚታትን ድኾምንን ዘተኩረ ጸብጻብ፡ ብሓለፍቲ ጨናፍር ወፍሪ ተመሃሮ ንልምዓት ኣብ ዞባታት ቀሪቡ።

ኣብ ሚኒስትሪ ትምህርቲ ዳይሬክተር ጨንፈር ወፍሪ ተመሃሮ ንልምዓት መምህር ፍጥዊ ወልደገብርኤል ኣብ ዞቅረቦ ጸብጻቡ፡ ካብ 1994 ኣትሒዙ 36 ሚእታዊት ደቂኣንስትዮ ዝርከባኦም ልዕሊ 640 ሽሕ ተመሃሮ፡ መምህራንን መራሕቲ ስራሕን ዝተሳተፍዎ መደባት ምዕቃብ ሓመድን ማይን፡ ነፃኢ'ውን ምግራብ ነፃኢተሃለሰ ኣጸፊኖ።

ሎሚ ዓመት ካብ 07 ሓምለ ክሳብ 15 ኑሓሰ ዝተሳለሰ ማዕልፊ 28 ወፍሪ ተመሃሮ ንልምዓት፡ ብደረጃ ሃገር ኣብ 188 ንቑጣጥታት - ምኹዓት ጉዳኮ፡ ምትላል ፊልሲታት፡ ምህራሕን ምጽጋንን ቅናታዊ ዛዕታት፡ ምህራሕን ምጽጋንን ከነብራታት፡ ምህራሕ ጋብላዊ ዛዕታት፡ ምጽጋን ካፍሊታት፡ ምጽፋፍ ሰውያት ኣብያተ-ጽሕፈት፡ ሓገዝ ንስድራ ስወኣት፡ ጸኾነ ናውቲ ኣብያተ-ትምህርቲ፡ ነምኡ'ውን ንጥፈታት ድሕነት ትራፊክ ኣብ ዘጠቓልል መደባት፡ ልዕሊ 27 ሽሕ ተመሃሮን ኣሰታት ሓደ ሽሕ ኣለይትን ነምኣተኣተፉ ኣብርሀ።

መምህር ፍጥዊ ብዘመነኸ፡ ኣብ 2027 ኣሰታት 32 ሽሕ ተመሃሮን 1,200 መምህራንን ኣለይትን ዝኽተፍዎ ንጥፈታት ምዕቃብ ሓመድን ማይን ንምዕዋት፡ ኣብ ነፍሲወከፍ ቤት-ትምህርቲ ሓምላይ ክለብ ብምቁጽም፡ ንብሉጻት ገረባት ኣብያተ-ትምህርቲ ኣፍልጦ ንምሃብ መደብ ነምዝሎ ኣረዲኡ።

ሓለፊ ቦኣልኣልጣን ኣግራብን እንሰሳ ዘቡጽምን ነሳቴል ክንፈ ሑብየም፡ መደባት ልምዓት ናይ ከሉ ሓለፍነት ምኻኑ፡ ብቑንዱ ግን እተን ብቑረባ ዝመልኦተን ሚኒስትሪታትን ትካላትን ክሳየሉ ነምዝዋኣ ብምጥቃሱ እቲ ወፍሪ ዝፍ ወጸኢታት ስለዘሬሉ ማዕረ'ቲ ዝተሳለሰለ ስራሕ፡ ብልሚታትን ድኾምንን ዘጸርጉ ዕቱብ ገምጋማት ብቑጻሊ ክተርድን ንጥፈታት ምዕቃብ ማይን ሓመድን ብምለኣኦት ክሽረሓሉን ተጠቢዱ።

ሚኒስተር ትምህርቲ ዶ/ር ሓሊማ መሓመድ፡ ኣብ ዘእመንዎ መዘምቢ ቃል፡ ሽቶታት ወፍሪ ተመሃሮ ንልምዓት ንምዕዋት - ንቕሓት ክብርኽ፡ ኣቦ'ቲ ገምጋም ዝቑረቡ ሓሳባት ተመሃሪሐም ኣብ ባይታ ክዕዩሎም፡ ተመሃሮን ኣብያተ-ትምህርትን ብምኽኽል ኣጋብ ክተባብዉን ተረኽበ፡ ናይ'ቲ ወፍሪ ክኸኑን፡ ኣደማዕት ንምርግጋጽ ደማ ወላይት መሻርኽቲ ዘወዘወ ቀጻሊ ርክባት ክድፋሉ ኣዘዛኺሩ።

ኤርትራውያን ነበርቲ ዞባ ከሰላ - ሱዳን፡ ሰሚናር ህዝባዊ መኽተ ኣካዩዶም

ኣምባሳደር ኤርትራ ኣብ ሪፓብሊክ ሱዳን ኣቶ ዒሳ ኣሕመድ ዒሳ፡ ብ30 ጥቅምቲ፡ ኣብ ከሰላ - ሱዳን ኣብ ዞጸደዶ ህዝባዊ ሰሚናር፡ ኣብ ህልው ኩነታት ሃገርን ዞባዊ ምዕባለታትን ዘተኩረ ሰፊሕ መግለጺ ሂቡ።

ኣብ'ቲ ሰሚናር ህዝባዊ መኽተ፡ ኣምባሳደር ዒሳ ኣብ ዞባና ንዘርኣ ዘለሎ ምዕባለታት ድሕሪ ምብራህ፡ እቲ ኩነታት ንቕሓት፡ ምክትታልን ሓይልታት ውዳበን ዝሓትት ስለዝኾነ፡ ዜጋታት ዝ. መድረኻዊ ተልእኾ ንምትግባር መሳርያም ከሰጥሙን እጃሞም ከበርክቱን ኣዘዛኺሩ።

ተሳተፍቲ ብወገኖም፡ልኡላውነትን ግዝኣታዊ ሓድነትን ኤርትራ ቀይሕ መስመር ከምዝኾነ ብምጥቃሱ ሃገሮም እትሓዩ ኩሉ ንምፍጻም ዘለምም ድልውነት ብምርግጋጽ፡ ደገፎም ንመንግስቶምን ሓይልታት ምክልኻሎምን ገለጹ።

ኣብ'ቲ ሰሚናር፡ ኣካዩድቲ ኣካላት ውዳበታት ግንባርን ማሕበረተምን፡

ኣብ ሃገራዊ መወከሲ ሆስፒታል ሓሊበት፡ መጥባሕቲ ምስትኽኻል ኣዕጽምቲ መሓውር ይካየድ ኣሎ

ኣብ ሃገራዊ መወከሲ ሆስፒታል ሓሊበት፡ ብምትሕብባር ኤርትራውያን ክኢላታትን ካብ ኢጣልያ ዘመጸ ጉጅለ ሓኪይም 'ኣኩልየሞ ላ ዲስታንዝ'ኺ ካብ 26 ጥቅምቲ ጀሚሩ፡ ንነትሑቲ 15 ዓመት ዝዕድመኦም ቁልዑን ህጽናትን መጥባሕቲ፡ ምስትኽኻል ኣዕጽምቲ ኣኢጋርን ኣእዳውን ይካየድ ኣሎ።

ኣብ'ቲ ሆስፒታል ሓሊፉ ክፍሊ መጥባሕቲ ዓጽምን ጅማውትን ፕሮፌሰር ኣ'ዘይን ሃቤም፡ ንመጭለቲ ካብ ሰለስቲ ክሳብ ሓመሽቱ መጥባሕቲ እናካየዱ፡ ኣብ ወሽጠ. ሰመን ን18 ህጽናት መጥባሕቲ ከምኣተኻየደ ሓቢሩ።

ኣብ'ቲ መጥባሕቲ፡ ካብ ዝኸተፉ ዘለዉ ኤርትራውያን ክኢላታት ዶ/ር የኤል ኣብርሃም ብመሸ፡ ኣብ 2015 ኣብ'ቲ ሆስፒታል ንናይ ዓጽምን ጅማውትን መጥባሕቲ፡ ዘገልግል 10 ክፍሊታት ብመንፃዊ'ዚ ጉጅለ ሓኪይም ነምኣተዋደደ ብምጥቃሱ ካብ'ዚ ጉጅለ ተመኩሮን ምትሕልላፍ ቴክኖሎጂካዊ ፍልጠትን ይቐስሙ ምህላዎም ኣብርሀ።

ጠርናፊ ኢጣልያዊ ጉጅለ ሓኪይም 'ኣኩልየሞ ላ ዲስታንዝ' ዶ/ር ሲሞን ላዚሪ ብመሸ፡ ኣብ ዝሓለፈ ዓስርተ ዓመታት፡ በዞዓመቱ ካብ ክልተ ክሳብ ሰለስተ ግዜ እናመጹ መጥባሕቲ ኣዕጽምቲ ክኢላታትና ዘድሊ መሻርሕታትን ሐገዛ ብምግባጽ፡ ኑቲ ስራሕ ነምዝሰላልዎ ብምሕባር፡ ንተራ ኤርትራውያን ሓኪይምን ምምሕያር ሃገራዊ መወከሲ ሆስፒታል ሓሊበትን ኣመስጊኑ።

ጉጅለ ሓኪይም 'ኣኩልየሞ ላ ዲስታንዝ'፡ ኣብ 2009 ዝተመስረተ ኢጣልያዊ ጉጅለ ሓኪይም መጥባሕቲ ኣዕጽምቲ'ዩ።

ብዘይካ ሰኑይ መዓልታዊ እትሕተም ጋዜጣ

ዋና ኣሰናዳኢ

ብርሃነ ምሕረትኣብ

ምክትል ኣሰናዳኢ

ዓብደልቃድር ኣሕመድ

ቦርድ ምስንዳእ

ዮሴፍ ሃይለማርያም
ምሉእብርሃን ሃብተገብርኤል
ተስፋኣለም የማነ
ሙሴ ገ/እግዚኣብሄር

ቀ.ስ 201820 (250)

ለይ-ኣውት

ፍርቱና ኤፍሬም ትንሱእ ፍሰሃየ
ሳምራዊት ሃብተ ለሎሜ ኣፈወርቂ
ፋጥና ኣድም

ምዝርጋሕ ጋዜጣ

ቀ.ስ.113395-07588045

ምልክታ

ቀ.ስ. 125013 - ቀ.ሳጹ. 1284

ጠዓሚ

ማርታ ክብሮም

ዛንታ ናይታ ጣሳ

ሓደ ሰብኣይ ምስ ብጾልቲ ቤቱ ብምኽንያት ጽንብል መባል 25 ዓመቶም ንኽዛወሩ ናብ ሓንቲ ዓባይ ኩተማ ኸዱ። አብ ጎደናታት ናይታ ኩተማ ይጉዛዙሉ አብ ገሸሩ ግዜ ከኣ ናብ ሓንቲ ሞንታዊ ኣቑሑትን ሰርሓት ካይላ ዝኾነ ኣቑሑ ዝሸየጠላ ዱኳን ኣተወ። ኑቲ ሰርሓት ካይላ ዝኾነ ኣቑሑ ከኣ እናዞሩ ቡበሓደ ክርእይዎ ጀመሩ። አብ ሓደ ጸግዒ ናይቲ ኣቑሑ ተሰሪዑሉ ዝሸረ ኩቡሕ ድማ ሓንቲ ኣዝያ ጽብቕቲ ጣሳ ኣቓልቦኦም ሳሒቡት እሞ እታ ሰበይቲ ካቡቲ እናተጠቀመ ክጽሕትረንን ክስዋየንን ጀመረ። ናብቲ ንሱ ዝደለዮ ቅርጺ ድማ ለወጠዪ።

ብድሕሪ'ዚ ናብ ሓደ ዓቢ እቶን ደርግመ፣ እሞ ብድሕሪይ ኑቲ እቶን ዓጸዎ። ቅድሚ ሸዑ ጥዒመዮ ዘይፈልጥ ዋዒ ሓዊ ክጉልበኺ ጀመረ። ኑቲ ማዕጾ ናይ'ቲ እቶን እናደጉደግሱ 'ኩበዚ እቶን ኣውጽኣኒ' ብምባል ዓው ኢለ ጨደርኹ። እቲ ካብ ደገ ዝሰማዕክዎ ድምጺ ግና 'ሕጂ'ውን ዓቕሊ ግበሪ' ዝብል ነበረ። ደጊም ኣብዛ እቶን ተቑሚጣትሉ ዝሸረት ኩቡሕ ኣልዒላ ክትርእያ ጀመረት። ንብዓል ቤታ ድማ ክርእያ ናብኡ እናኣቑረበት። "ርኢ እሸነ ክትጽብቖ!" በሉየ። ንሱ'ውን ብግዲኡ "ከምዚኣ ዝበለት ቀድሚ ሕጂ ኩዮ ኣጋጢማትኒ ኣይትፈልጥን" ብምባል ኣደናቒቱ ገለጸ። እታ ሰበይቲ ነታ ጣሳ ናብ ሰፍራኣ ክትመልሳ ኢዳ ወሰ ምስ ኣበለት። "ግን ሓደ ዘይተረዳእኩም ነገር ኣሎ። ኣነ ከምዚ ሕጂ እትርእዩኒ ኩሉ ግዜ ጽብቕቲ ኣይነበርኩን" ዝብል ድምጺ ብምስምዖም ሰብኣይን ሰበይትን ሰንቢዶም ዕንድ በሉ። ምናልባት እታ ተሓዚት ሕሱብ ናይቲ ዱካን ከይትኸውን ናብ የማነ ጸጋሞም ግልጽ ብምባል አብ ዙርያኦም ሰብ ከም ዘይነበረ ኣረጋገጹ።

እታ ጣሳ ቀጺላ። "ሓደ ግዜ ኩምራ ቀይሕ መራት ከም ዝሸበርኩ ኣጸቢቑ እየ ዝዘክር። ጎይታይ ኩቡቲ ዝሸበርክዎ ሰፍራ ወሲዱ ኣቑምጦኣኒ። ደጋጊሙ ምስ ዶግዶገንን ጡበጠየንን 'ጎይታይ ግደፈኒ ንምንታይ በይነይ ክኾውን ዘይትሓድኒ' እንተበልክዎ ንሱ ግን ክምስ እናበለ 'ቁሩብ ተጸመምኒ ንጸቡቑኪ እዩ' ይብለኒ ነበረ። ብድሕሪ'ዚ ዘጋጠመ ነገር ዘየኽእክእ እዩ። ጎይታይ ናብ ሓደ መዘወር ደርበየኒ እሞ ክሳዕ ሃለዋተይ ዘጥፍእ ቡቲ ዕንቅሊል መዘወር ገይሩ ኣሸነርክረኒ። 'በጃኻ ደው ኣበሎ የንጸራርወኒ ኣሎ።' እንተ በልክዎ ኣይሰምዓንን ቀጺለ'ውን 'ኩሓምም እዩ፣ በጃኻ ግደፍ' ኢለ ወጨጭካ። ንሱ ግን ርእሱ ብኣሉታ እናኣንቀሳቐሰ 'ሓንሳብ ዓቕሊ ግበሪ' በለኒ። ሕምብለል ክሳብ ዝበለኒ ኣብታ መዘወር ድሕሪ ምሸክርኩ። ኩብታ መዘወር ኣውራዱ ናይ ሓጺን መሳርሒ ምህምኹይ እዩ ኣብ ዝበልኩላ ደቒቕ እቲ ማዕጾ ናይቲ እቶን ተኸፍቱ እሞ፣ ጎይታይ ብጥንቃቐ ኩቡቲ እቶን ኣውጽኣኒ። ኣብ ሓደ ኩቡሕ ምስ ኣቑመጠኒ ድማ፣ ክዝሕል ጀመርኩ እሞ፣ ጽብቕ ተሰምዓኒ። ብልቢይ ድማ ናይ መኪራ ዘመን ሓሊፉ በልኩ። እቲ ዝሸረኒ ዋዒ ናብ ዛሕሊ ምስ ተቐየረ ጎይታይ ኩቡቲ ኩቡሕ ኣልዒሉ ወልወለኒ። ንብዘሎ ኣካላተይ ድማ ብሓደ ፈሳሲ ቀብኡ። ጨና ናይቲ ፈሳሲ ኣፍንጫኻ ዝስርስር ነበረ። ኩብ'ቲ ጨና እተላዕለ ከምልሰኒ ስለ ዝደለየ፣ 'ጎይታይ ኣቋርጾ' እናበልኩ ቦኾኾኩ። ንሱ ግና 'ሓንሳእ ደኣ ተዓገሰ' በለኒ። ብድሕሪ'ዚ ሃንደበት እናደገና ናብቲ እቶን መለሰኒ። ሕጂ'ውን እንታይ ኮን እዩ ክመጸኒ ኢለ ብፍርሕን ጭንቀትን ተዋሒጠ ክጽበ ጀመርኩ። ድሕሪ ገለ ግዜ ጎይታይ መሰትያት ሐዙ ክመጸኣ ኩብ ማዕዶ ረኣኽዎ። ኑቲ መሰትያት ናብ ጥቓይ ኣቕረበ ድማ "በለ. ምስልኺ ኣብዚ መሰትያት ረኣዩ" በለኒ። ምስለይ ኣብ መሰትያት ምስ ረኣኹ ብጽባቐይ ኣዝዩ ተመሰጥኩ። ጎይታይ ብህድኣት ከምዚ ኩብለኒ ጀመረ "ሓደ ሃገር ክትገሽር ይደልየኪ። እቲ ኩቑምጦኣኪ፣ ክድጉድኽኪ፣ ክጥብየሰኪ እንከለኹ የሕምመኪ ምንዑ ኣጸቢቑ እናተጠቀመ ክጽሕትረንን ክስዋየንን ጀመረ። ናብቲ ንሱ ዝደለዮ ቅርጺ ድማ ለወጠዪ።

ምውሓስ ጸጋታት ማይ

ኣቶ ኤፍሬም ተፈሪ
ክ/ሃገብቲ ማይ - ሚ/መ/ማ/ኣከቡብን

ባህርያዊ ጸጋታት ማለት ብተፈጥሮ ኣብ ባህርያዊ ኣኮባቢ ዝርከቡ ንህላወን ቀጻልነትን ህይወታውያን ንቑጠባዊ ዕብየት ዝበለጸ መንብር መሰንቲ ዝኾኑ ተፈጥሮኣውያን ሃገራት እየ ምሉ። ኣየር፡ ማይ፡ ካብ እንሰሳታትን ኣትክልትን ዝርከብ መግቢ፡ ብርሃኒ ማዕድናት መሬት ሓመድ፡ ነዳዲ ገለ ካብ'ቶም ወዲ ሱብ ንኽኑር ዘገድሰዎ እየ ሙ። ባህርያዊ ጸጋታት ኣብ ዕብየት ሓንቲ ሃገር መሰንቲ ስለዝኾኑ ምስ ድሕነትን ቀጻልነትን ብቑዋታ ተኣሳሲሮም ልውል ኣተኩሮ ዝግበረሉም ምኽኒ ዘገርም ኣይኮነን። ኣብ ምዕቃብን ድሕነትን ዘሎ ናይ ትርጉም ምትእሰኣር እኳ እንተርኢና ንምትእሰኣሮም ኣጸጋሚ ኣይኮነን። ኣብ ፖለሲ ሃገራዊ ድሕነት ናይ ሓንቲ ሃገር ባህርያውያን ጸጋታት ዝለዓለ ኣተኩሮ ካብ ዝወሰዎም ሰማማት እየ ምሉ።

ሃገራዊ ድሕነት ክሰሃል ከሎ ንሓደ እኹል መረዳእታ ዘይብሉ ሱብ ካብቲ ብመራት፡ ብባሕሪ ይኹን ብኣየር ዝመጽኣካ ወራሪ ሓይሊ ምክልኻል ዝግበር ግጥም ወይ ኩናት ጥራሕ መሰሉ ክሰመየ ይኽእል እየ። ምናልባት እውን ሓደ መንግስቲ ኣብ ስልጣን ንኽቕጽል ካብ ጸላእቲ ንምክልኻል ዘዋፍሮ ናይ ፖለሲ፡ ጸጥታ ወይ'ውን ስለያ ኮይኑ ክርደኡ ይኽእል እየ። እዚ ካብ ትሑት ኣፍልጦን ንቕሓትን ዝቦገስ ሓሳባት እምበር ሃገራዊ ድሕነትሲ ሰፊሕ ኣምርን ሓንቲ ሃገር ከም ሃገር ክትቀጽል ዜጋታታ ብሰላም፡ ብራህዋ ፡ ብጥዕና፡ ብፍትሒን ስኒትን ተኸበቢሮም ባህሉም ዓቂባም ናይ ሕድሕድ ሃይማኖት ኣኽቢሮም ጸጋታት ናይ ሃገሮም ንሉም መጻእን ኑቲ ዘመጽእን ኑቲ ዘሎን ወለዶታት ብዘገልግሉም ኣገባብ ኣመሓዳደሮምን ዓቂባምን ብፍትሓዊ ምቕረሐ ተማቒሎም ካብ ዓመጽትን ንዓይን ንሉምን ይጥዓመኒ ካብ ዝብሉ ናይ ውሸጥን ናይ ደገን ጎሓሳትን ተኸላኺሉም ንኽኑሩን ንኽህወቡን ዘኽእሎም ሰፈሕ ሱታፌ ንቕሓት ሓፋሽ፡ ውዳበ ናይ ሕብረተሰብ ዝሓትት ቀንዲ ሃገራዊ ዕላማ እየ።

ምድራዊ ባሕራዊን ኣየራውን ጸጋታት ናይ ሓንቲ ሃገር ክመሓደሩ እንተኾይኖም ብመጀመርታ ክጸንዑን ብዘዕበኡም እኹል መረዳእታን ፍልጠትን ክህሉን ወሳኒ'ዩ። ምዕቃብ ባህርያዊ ጸጋታት ንሱብ ንእንሰሳታትን ኣትክልትን ከምኡ'ውን ዝኣቶም ኣብ ኮኮቢኡም ንኽኑሩ ዘገድሰዎም መሬት፡ ማይ፡ ኣየር፡ ማዕድን ወዘተ ልዕልን ትሕትን ምድሪ ዘለዉ ጸጋታት ከጠቕልል ይኽእል። ሱብ ማእከል ናይ'ዚ ባህርያዊ ኣኮባቢ ስለዝኾነ ዝም ጸጋታት ዝጥቀመሉም፡ ዝዕቀባም፡ ዘመሓድሮም፡ ዘበላሽዎም'ውን ባዕሉ እየ። ሱብ እንተዘይኾይሑ እቲ ዘይዓጉብ ሸውሃቱ ስለዝድርኾ ኣብ ባህርያዊ ኣኮባቢ ዘሰዕቦ ዕንወት፡ ዓለምና ብዮብሪ ኣብ ቅድሚ ዓይና እትርእዮ ዘላ ዘመነ ንዓይ ንዓይ ደረጃ ስለዘ ወድሱብ ብግልጺ ዘረጋግጽ ስለዝኾኑ፡ መሰከሩለይ ዘድልዮ ኣይኮነን።

ብመሰረት ህላወኣም ጸጋታት ዓለምና ዝትክኡን ዘይትክኡን ተባሂሉም ክመቓቐሉን ኣብ ክልተ ክንደኡን ይኽእለ። ወዲሱብ ዝ ዓለሙ ንኹሉም ጸጋታት ንሉምን ንጽባሕን ዘላቕነት ብዘለዎ ኣገባብ ተጠቒሙ ምችእቲ ንምግባሩ ኣበርቲዑ እንተዘይሰርሑ ቡዩም 'ንሕጂ ይጥዓመኒ' ዝብሉ ካብ ኣፍንጮኣም ኣርሒቑም ዘይሓስቡ ወረርቲ፡ ገበትን ዓመጽትን ናይ ርሑቑን ቀረባን ስሱዓት ተመንጢሉ፡ ምንባሩ ኣብ ሓደ ክእቱ ዘለዎ ተኽእሎ ዓቢ እየ።

ንኣብነት ሕጽረት ማይን ምንቀላቕል ብቑዓቱን ሶግኣት ሃገራት ዓለም ካብ ዝኸውን ውሑድ ኣይገበረን። ጠለባት ጽሩይ ማይ ኣብ ነፍሲወከፍ 21 ዓመት ብዕጽፊ ይወሰኽ ከምዘሎ ጸብጸብ ዓለማዊ ውድብ መግበን ሕርሻን የመልክት። ንጥፈታት ሕርሻ፡ ኢንዳስትራ፡ ዘቤታዊን ካልኦት ኣብ ዝፈጥርዎ ናይ ብዝላ ሶግኣትን ተወሲኹዎ ኩብሪ ጸጋ ማይ ዝለዓለ ይኸውን። ብንጹር ንምዝራብ ጸጋታት ማይ ካብ'ዚ ሕጂ ዘለዎ ብዝሓሸ ክመሓደሩ እንተዘይክኢሉም ኣብ ዕብየት ቁጠባ ዓለምን ኣብ ጥዕና ሕብረተሰብን ኣኮባቢን ክቢድ ሓደጋ ምኽኒ ምዘኽኻር የድለ።

ኤርትራ ከም ሃገር ተደኩናትሉ ዘላ ኣኮባቢ ናይ ባዕሉ ፍሉይነት ክህልዎ ይኽእል እየ። ከም ኩሉም ናይ ዓለም ኣኮባቢታት ከኣ እዞም መሬታዊ፡ ባሕራዊን ኣየራውን ጸጋታት ብማዕረ፡ ብዘይዳ ወይ'ውን ብዘመሓደ ተዓዲልና ክንጽውን ንኽኣል ኢና። ናይ'ዞም ባህርያዊ ጸጋታት ህላው፡ ዓይነት፡ ብዘሐ. ዝርገሐ ንምፍላጥን መዓላኦም ንምውሳንን ከም ዝለዓለ ኣኸል ሃገራዊ ድሕነታ ጠሚታ ኩሉ ግዜ ኣብ ቀጻሊ ምርምርን ክትትልን ተጸሚዳ ትርከብ። ነዚ ምርምርን ክትትልን ዘተግብሩ ብኹሉ ዓውዲ ዝሰልጠኑ እኹል ፍልጠትን ዘመናዊ መሳለጥያን ዘጻጠቑ ክኢላታት የድልዮኹ። መንግስቲ ማለት ህዝቢ ማለት፡ ህዝቢ ማለት ከኣ መንግስቲ ዝብል ሓፈሻዊ ኣዘራርባ ኑቲ ዝምልከቶ ኣኸል ኣብ ዝምልከቶ ስራሕ ብንጹር ዝኣተኮ ንተሓታትትት ዓንቃጺ ኮይኑ ከይርከብ ኩሉም ጸጋታት ሃገር ኣብ ትሕቲ ምስእ ክትትልን ቁጽጽርን መሓውራት መንግስቲ ክምዘሀሉ ዝገብር እየ።

ኩሉ ኣኸል ሕብረተ-ሰብ ከኣ መንግስቲ ንዝውጽኣ መደብ ምኽባርን ብሓላፍነታዊ መንገዲ ጸጋታት ሃገር ከምዘዕቀቡን ከምዘዋሓሉን ምግባርን ግዴታ ምኽኑን ፈሊጥኻ፡ ተሳታፍነትካ ምርግጋጽ የድሊ። መንግስቲ ንኹሉም ዕማማት ንብይኑ ክሸክሞምን ኩተግብሮምን ዝተመደበ ኣኸል ኣይተኃኘ። ኩሉትና ንኣኮባቢ ንጸሉ ብኣኮባቢ ከኣ ብቑዋታ ንጸ'ሎ ሰለዝኾንና፡ ማዕረ ጽልዋና ሓላፍነት ክንሰከም ይግበኣና። ሕብረተሰብና ብሕጊ እንዳባ ተመሪሑ ኣብ ምዕቃብ ኣኮባቢ ዝሸከሮ እወንታዊ ጽልዋ ንድሕሪት ተመሊስና ምወሓሱ ኣገዳስነት ስለዘለዎ፡ ዝምልከቶም ኣካላት ዝ. ህዝብና ንሃዊሕ ዘመናት ዝጥቀመሉ ዝሸረ ሕጊ ምንባር ኮመይ ከምዝሸረ እዚ. ሓድሽ ወለዶ ከምዘሪልጦ ኣብ ምግባር፡ ኩሉ ዝምልከቶ ተርኡ ክጸወት ጸቡቕ እየ። ምዕቃብ ኣኮባቢ ካብ ጉዳና ደምበና እየ ዝድመር፡ ኩሉም ኣኸላት መንግስትን ሕብረተሰብን ኣኸባቢና ኣብ ምውሓስ ጸጋታት ሃገር ኣብ ምዕቃብ ብንቕሓት ክንሳተፉ ይግባእ።

ማይ ሓደ ካቡቶም ሓመሽቱ ዝለዓሉ ባህርያዊ ጸጋታት ማለት ኣየር፡ ማይ፡ ሓመድ፡ ኣግራብን ማዕድንን እየ። መብዛሕትኡም እዞም ባህርያውያን ጸጋታት ተወዳእቲ ወይ እውን ብተፈጥሮኣውን ሱብ ብዝዘርሖን ብዙሃ ኣብ ሶግኣት ደርከበ። ኤርትራ ኣብ ደረቕን ሓውሲ ደረቕን ዝዖብለሎ ኩነታት ኣየር ተደኩና እትርከብ ሃገር እያ። ሓፈሻዊ እትረኽቦ ዝናብ ትሑት ኣብ ርእሲ ምኽኑ ምዕሩይ ዝርገሐ የብሉን። ልዕለ 65% ካብ መሬታ ዓመታዊ ዝረኽቦ ዝናብ ብምእኻላይ ንምንም ካብ 350 ሚ/ሜ ዝሓልፍ ኣይተኃኘ። ኣብ ምብራቕዊ ጎላንል ዓመታዊ ዝረኽቦ ዝናብ ካብ 50- 200 ሚሜ ንታሕቲ ኣብ ርእሲ ምኽኑ እቲ ዝርከቡ ትሕተ-ባይታዊ ማይ እውን ብጨዋምነት ዝተዓብለለ ንኣገልግሎት ዝኸተ ንምውዓሉስ ይትረፍ ንሕርሻዊ መዓላውን ብሰንኪ ዘለዎ ልዑል ጨዋምነት ኣጸጋሚ እየ።

ሓፈሻዊ ዘለና ትሕተ-ባይታዊ ማይ እኹል ኣብ ርእሲ ዘይምኽኑ ቀመማዊ ብቑዓቱ'ውን ዝኸኣድ ኣይተኃኘ። ምስ'ዚ ተተሓሕዙ ዝኸይድ፡ ዘሎና ተሕተ-ቕርጺ ደረጃ ምዕባለን ኣብ ምጥቃምን ዳግመ ምጥቃምን ማይ ትሑት ደረጃ ምዕባለ ስለዘሎና፡ ገና ጸጋታት ማይ ንምዕቃብን ምውሓስን ኣበርቲዕና ክንሰርሕ ከምዘሎና እየ። መንግስቲ ጥብ ዝበለት ማይ ንምዕቃብን ኣብ ጥቕሚ ንምውዓልን ካብ ጸባሕ ናጽነት ጀሚሩ ማይን ሓመድን ንምዕቃብ ብዙሓት መደባት ኣዋጊሱን ኣተግቢሩን ኣብ ምትግባር ይርከብ ኣሎ። ብመደብ ክረምታዊ ማእቶት ተመሪሮን ካልኦት ዝተፈላለዩ ውዳበታት ሕብረተሰብን ዝተሰላሰለ ስራሕ ገለ ካብ'ቶም መደባት ኮይኑ ዛላታት ኣብ ምስራሕ ኣግራብ ኣብ ምትካል ዘይዓንቐ ዕማማት ዓሚሙ።

ካብ'ዚ ብተወሳኺ ኣብ ዝተፈላለዩ ማይ ክሃታት ሃገርና ዓቢይቲ ማእከሎትን ነኣሽቱን ክዘኽቲ ማይ ሃሪጹን ኣቓሊልካ ዘይረአ ማይ ክዚኑን ይርከቡ። ምህናጽ ክዘኽቲ ማያት ከም ኣካል ዝዓበየ ሃገራዊ ቀዳማነታትናን መደባትናን ኮይኖም ይቕጽሉ እኳ እንተለዉ፡ ንቕሓትን ውዳበን ሕብረተ-ሰብ ንምዕቃብ ማይን ዝም ልውል ወጻኢ ዝተገብረሉም ተኸዚኖም ዘለዉ ማያት ኣብ ሃገራዊ ማዕላ ኣብ ግብሪ ንምውዓልን ጎድኒ ጎድኒ ምህናጽም ክትግበሩ ይግበኣና። ካብ'ዚ ብተወሳኺ እዞም ብቐሽቢድ ወጻኢታት ዝተሃንጹ ክዘኽቲ ማይ ይኹኑ ካልኦት ባህርያዊ ጸጋታት ማይ ሱብ ካብ ዝፈጥሮ ብኽላ ናጻ ንምግባሮም ንኹላትና ብምዕሪ ዝምልከተና ስለዝኾኑ፡ ጸጋታት ማይ ካብ ብኽላን ብኽእትን ንምዕቃብ ቡዕዓቕምና ክንሳተፍን ተራና ክስልዕልን ይግባእ።

ከም ዜጋታት ናይ'ዛ ሃገር ምስ ጸጋታት ሃገርና ምስ ምዕቃብ ማይን ሓመድን ብቑዋታ ምትእሰኣር ዘለዎ ኩላትና ክንፈልጦ ዝግባእና ሓቂ እንተሉ። ኣብ ኩሉ ኩርዮት ሃገርና፡ ካብ ነፍሲ ወከፍ ኮብኒታት ብውሕጅ ተባሕጉጉ ካብ ሃገር ዝግዕዝ ዘሎ ሓመድና ቀሊል ስለዘይኮነ ልክዕ ከም'ቲ ሲድሪ መሬትና ብጸላኢ ክትሓዝ ከሎ ዝኸመና ቃንዛ ክስመና ይግበኣ። ኣብ ምዕቃብ ማይን ሓመድን ኣበርቲዕና ክንሰርሕ ይግበኣና።

ኣብ ኩለማታት ሓውሲ ኩለማታትን ዓድታትን ዝተኣታኑ ዘሎ ተጠቃምነት ዓይኒ-ምድሪ ክንጽ ኣብ ጥዕናና ዘምጽኡ እወታዊ ጽልዋ ኣብ ብቑዓት ትሕተ-ባይታዊ ማያትና ክፈጥሮ ዝኽእል እወታዊ ጽልዋ ብሱቱብ ክጽናዕን ክግምገምን ይግባእ። ካብ ነፍሲ ወከፍ ጦቦን ኮቡብን ዝወጽእ ደረቕ ጉሓፍ ገና ግቡእ ኣታሕዝ ኣይተገበረሉን ዘሎና ሕጽረት ቁጠባን ደረጃ ፍልጠትን ነዚ ሰክፍታ ኣብ ዝቕንጥጠሉ ደረጃ ኣይብጽሐን።

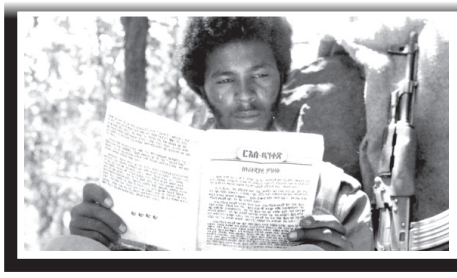
ረሳሕ ፈሳሲ. ኣብ ምጽራይን ዳግመ ምጥቃምን ደረጃና ትሑት እዩ። እዚ ይኹን እምበር ብዓቕምና ካብ ነፍሲወከፍ ጦቦና ዝወጽእ ጉሓፋት ኣብ ምጉዳልን ብውልቅና ክንንበሮ ዝግበኣና ኣተኣላልያ ብዘሓሸን ውሕሉልን ኣገባብ ክንጥቀም እንተኽኢልና፡ ማይ ክዖና ካብ ብኽላ ኣብ ምውሓስ ዘይዓንቐ ኣበርኽዮ ክህልዎ እዩ። ኣብ ኩለን ምምሕዳራት ኣስመራ ከም ኣብዮት እንተወሲድና፡ ኣብ ኮኮቢኡን ዘሎ ክፋት ቦታታት ናይ ምሕላው ሓላፍነት ኣለወን።

ንኣብዮት ኣብ ኩለማ ኣስመራ ዝርከቡ ክፋታት ቦታታትን መሰመራት ናይ ዝናብ ማያትን ከም ቀንዲ መጉሓፊ ኮይኖም ትረኽቦም። ካብ ኣብይተ ዕዮታት ዝወጽኡ ንጥዕና ተጓዳኢቲ ነገራት ዝሓዙ ጉሓፋት፡ ጸልማት ከውሲ. ብምግባር ኣብ ክፋታት ቦታታትን መሰመራት ማይን ምጉሓፍ ንብር ተርእዮ ኮይኑ ይርከቡ፡ ጽርግያታት ኣሰመራ ንግሆ ንግሆ ክጸሪ ትርኢ፣ ኣብ ጎድኒ እቲ ጽርግያ ዘሎ ትርኢት ግን ኣይግደፉ። ጉሓፍነ ካልኦት ከምዘይርእዩዎ ምግባር'ሲ. ካብ ድሙ ክንመሃር ዝግበኣና እዩ። እዚ ማለት ጉሓፋትና ነዊልና ንጉሓፎ ከሰምዕ የብሉን፡ የግዳስ ኣብ'ቲ ዝግበኡ ንብክላ ኣኸባቢ ብዘየቃልዕ ኣገባብ ንምትግባር ንምዝኽኻኑ እምበር።

ብዙሓ ከባቢታት ሃገርና ውሕሰ ኣተእላልያ ጉሓፋት የብሉን፡ እዚ ግን ንሓደ ናይ መንግስቲ ትካል ወይ ውልቀ ሱብ ዝግደፍ ዕማም ኣይኮነን። ምሕደራ ጉሓፍ ናይ ኩሉ ሱብ ትካላት መንግስቲ ወዘተ ዕማም እዩ። ምኽንያቱ ይብ ይንኣስ ይውሓድ ይብዙሕ መርዝም ወይ ዘይመርዝማት ጉሓፍ ብዓቕሙ ዘይፈጥር ስለ ዘየለ። ሓደ ሓደ ኣብ ትሕተ-ባይታዊ ማይ ኣስመራ ዝተፈጠረ ጸገም ኣብ ካልኦት ክፍጠር ክንጽበ የብልናን። ከም ዓብ. መምህሪ ወሲድና ኣብ ካልኦት ኩተማታት ዝተጸንዐ መሰመራት ረሳሕ ፈሳሲ ከሞዋድድ የድልየና። እዚ ድማ ደድሕሪ ቃጸሎ ካብ ምኾድ ሓዊ ኪይተቓጸለ ምቁጽጻር ዝበለጸ ስለዝኾኑ፡ ሚላ ቅድመ ምቁጽጻር ኣሰራሕና ክንጥቀመሉ ይግበኣና።

ኣብ ኩለን ኩተማታት ሃገርና ዝርከቡ ኣባይቲ ኩላቶም ምስ መሰመራት ረሳሕ ፈሳሲ. ዝተላገበ ዓይኒ-ምድሪ ክህልዎም ይግባእ። ኩለን ኩተማታትን ሓውሲ. ኩተማታትን ገጠራትን ብየበኽእ ዝተጸንዐ ምስ ማይ ክሃን ኣኸባቢኣንን ዝሳነ ዝሓሸ ናይ ደረቕ ጉሓፍ መጉሓፊ ቦታን ሚላን ክህልወንን ብየበኽእ ከመሓድረኣን ይግባእ። ኩለን ሃገራውያን ትላላትና፡ ኩባንያታትን መሻርኽትን ኣብ ክቢ. ናይ ስራሕ እጃመንን መደባተንን ንማያዊ ጸጋታትና ክጸሉ ዝኽእል ንጥፈታት ብንቕሓት ክርእዩኡ ይግባእ። ኩሉም ተቐጻጻርቲ ኣኳላት፡ መሃደራት ኩተማን ካልኦትን ምቁጽጻር ናይ'ዞም ኣብ ኮኮቢናን ኣብ ጥዕና ሕብረተሰብናን ኣሉታዊ ሳዕቤን ዘለዎም ካብ ኩሉም ተላላት ዝወጹ ደረቕ ይኹን ረሳሕ ፈሳህቲ ጉሓፋት፡ ኣብ መዓልታዊ መደባተና ዕዙዝ ቦታ ክንህቦ ይግባእና። ረሳሕ ፈሳሲ. ከም ፈወሲ. ደርና ኣብ ናይ ስራሕ ቦታኣም ዝደግድጉ ጋራጃት፡ ኣብ ፈቐድኡ ዘይቲ ዝቐይሩ ወሰቲ ተሸክርክርቲ፡ ዘዐርዩ መኪነን መራሕቲ መካይንን ዘይቲ እናንጠበጠባ ዝኾዳ ዝኣረጋ ሜካይን፡ ብሸለልትነትን እንታይ ገደሰንን ናይ ጽርግያ ማፋታት (ፋኖቲራታት) ዝደፍኑ ወገናት። ቢንቶታት ብጉሓፍ ዝዓበሱ ኣኳላት፡ ኣብ ጥዕና ሕብረተሰብናን ኣብ ትሕተ-ቕርጺን ዘውርድዎ ዕንወት ብሓቂ ከምዝርደኡም ምግባር ከምዘድሊ. ዝፍለጥ እኳ እንተኾኑ ብእንታይ ገደሰንን ረብሓን ይብረዝ ስለዘሎ፡ መረዳእታና ከሰብየን ኑየም ኣብ'ዚ ሕማቕ ስራሕ ዝዋፈሩ ድማ ኣራሚ ሰንምቲ ክንወስድን ይግባእ።

ኣብ መወዳእታ፡ ዝም ኣብ ላዕሊ. ዝተገልጹ ከስተግብሮም ኣተኮሮ ክንንብሮሉም ዝግበኣና ጉዳያት ኣቓልቦ ብምሃቡ ኣብ ጽፍሓዊ ይኹን ትሕተ-ባይታዊ ወይ'ውን ባሕራዊ ጸጋታት ማይና ኣብ ርእሲ. እቲ ዘለዎ ዋሕዲ፡ ናይ ብኽላ ሶግኣት ክንፈጥረሉ የብልናን። ምሕላው ጸጋታት ማይና ከም ዝዓበየ ሃገራዊ ድሕነትና ወሲድና ኩላትና ብንቕሓትን ብዘተወደበ ኣገባብን ክንዋሳኣሉ ይግበኣና።

ካብ ታሪኽ ሰውራና

መሓመድ እድሪስ

ሌላ ምስ ደጀንን ክፍልታትን ህዝባዊ ግንባር

ኣብ ዝሓለፈ ሕታማት ካቡዩም 11 ክፍልታት ህዝባዊ ግንባር፡ 4 ክፍልታት፡ ክፍሊ ህዝባዊ ምምሕዳር፡ ክፍሊ ቀጠቡ፡ ክፍሊ ሓለዋ ጥዕና ከምኡ'ውን፡ ክፍሊ ሃገራዊ መርሓ ርኢና ነይርና። ኣብዚ ናይ ሎሚ ሕታምና ድማ፡ ክፍሊ ማሕበራዊ ጉዳያት ክንርኢ ኢና።

ስእሊ፡ ጨ/ስእሊ ሚ/ዜና

መበል 13 ክፋል

5. ክፍሊ ማሕበራዊ ጉዳያት፦

ክፍሊ ማሕበራዊ ጉዳያት ብሰፈሐ ኣብቲ ብሚኒስትሪ ዕዮን ሱበኣዊ ድሕነትን ዝተዳለወ 'ዘይተግረ ገድሊ' ዝብል መጽሓፍ ብሰፈሐ ሰፊሩ'ኳ እንተሎ። እዚ ክፍሊ'ዚ እንታይ ከም ዝመስል ብጽምቾ ዝበለ ምርኣይ ኣገዳሲ እዩ።

ህዝቢ ኤርትራ፡ ኣብ እዋን ቃልሲ፡ ከም ውጽኢት ናይቲ ሃዊሕ ኩናት ንዘተፈላለዩ ማሕበራዊ ሽግራት ይቃላዕ ነይሩ እዩ። ስንክልና፡ ዝኽነትምና፡ ሰደትን ምዘንባል ናብራን መኣይድቲ ኩናት እዮም። ዝም ሽግራት እዚኣቶም ንምቅላልን መሰረታዊ ፍታሕ ንምርግጋጽን፡ ክፍሊ ማሕበራዊ ጉዳይ ዝሰርሓሉ ዝሽረ ሓደ ካብ ዓበይቲ ንጥፈታት ደጀን እዩ።

በዚ ድማ፡ ዓድታቲ፡ ዝኸደን ካብ ጃምላዊ ህልቂት ዘምለጠን ኣሽሓት ህዝቢ ዝዕቁበሉ መደበር ዕቑባት ኣብ መፋርቕ ሱበዓታት ኣብ ደብዓት፡ ድሕሪ ምዝላቕ ድማ ኣብ ጭልሕንተ ካብኡ ቀጺሉ ክሳብ ናጽነት ድማ፡ ኣብ ዓፈርብ፡ ባድን ወግሬት ኮበቢ ናቕፋን ደኩኑ። ኣብዚ መደበራት'ዚ፡ መሃይምነት ናይ ምጥፋእ ዘሙተ ብምኽያድ ኩሉ ካልእ ዝተፈላለዩ ንጥፈታት እናወደቡ ህዝቢ ፖለቲካዊ ንቅሓቱ ክብ ዘብሉሉ መደባት የተግብር ነበረ። ብመትከል ርኢናዊ ምኽኣል ዕቑባት ኣብ ዝተፈላለዩ ጠለባቶም ዘማልኡሉ ቀጠባዊ ንጥፈታት ከም ዝዋፈሩ ይንበር ነይሩ።

ኣብ ኩናት ዝሰንክሉ ተጋደልቲ ነይሩ። በዚ ድማ፡ ኣብ ደጀንን ፖርትሱዳንን ሰንክላን ዝዕቁቡሉ መደበራት ከፊቱ። ሕክምናዊ ክንክን ከም ዝረኽቡ ኣብ ርእሲ ምግባር፡ ካብ ምጥፋእ መሃይምነት ጀሚሩ፡ ምስ ዓይነት ሰንክልናኣም ዝኸይድ፡ ኣካዳሚያውን ሞያውን ትምህርቲ ከም ዝረኽቡ ይንበር ነይሩ።

ቡቲ ዝወሃብ ዝሽረ ትምህርቲ ዝተቐስመ ክእለትን ንቕሓትን እቲ እግሩ ዝተቐርጸ ኮቲ ዓይኑ ዘየወረ እናመርሐ፡ ካልእ ዓይነት ሰንክልና ዘለዎም ድማ፡ ንሓድሕዶም እናተደጋገፉ፡ ኣባይቲ፡ መምህሪ ክፍልታት፡ ኣደራሻት፡ ናይ መዝሓ ትምህርቲ ብምሃብ ዝተመጣጠነ መገበ ብምቕራቡ፡ ንኣካላውን ኣእምሮኣውን ምዕባለኡም ዝሕግዙ ናይ መጻወትን ትምህርትን ንዋት ብምድላው ብጽቡቕ ክንክን ንኽኣቱዎ ብዝተኻእለ መጠን ጻዕርታት ዮኒይድ ነይሩ።

ክፍሊ ማሕበራዊ ጉዳይ፡ ማሕበራዊ መሰላት ሰራሕተኛታት፡ ደቂ-ኣንስትዮ፡ ህጻናትን ኣረጋውያንን ንምርግጋጽ፡ ነዚ ዝምልከት ሕጋጋት እናውጸኣን እናኾለለን ኣብዚ መዳይ'ዚ ጽቡቕ ምዕባለታት ኣመዝጊቡ እዩ። ኣብ ጉረባቡቲ ሃገራት ዝሽሙ ኤርትራውያን ሰደተኛታት ሱበኣዊ መሰላቶም ከም ዝኽበር ንምግባርን ካብ ኣሀጉራውያን ትካላት ሓገዝ ንኽረኽቡን እውን፡ ብዙሕ ጻዕርታት እኳ እንተ ኣካየዱ፡ ከምቲ ዝድለ ክሰልጦ ኣይክኣለን።

ማሕበር ረድኤት ኤርትራ ክፍሊ ማሕበራዊ ጉዳይ ንዘሰበሮ ዓቢ ቀጠባዊ ሕጽረታት ንምምላእ ናብ ማሕበረሰብ ዓለም ዝቐንዐ ተደጋጋሚ ጻውዒታትን ርክባትን ኣካየዱ። ዝምስየን ደገፍ እኳ እንተ ገበረ፡ ምስቲ መጠን ናይቲ ማሕበራዊ ጸገም ሞን ዝመጣጠን ኣይነበረን።

እዚ ኸኣ ሕጽረታት እናሃለዉ፡ ክፍሊ ማሕበራዊ ጉዳይ ናይ መጽናዕቲ ጋንታታት ናብ ኩሉ ዞባታት ብምውሓር፡ ንጠንቀቕን ኣፈታትሓን መሰረታዊ ሽግራት ህዝቢ ብምጽናዕ፡ ዓይነትን ሚዛንን ናይቲ ዝድለ ሓገዝ የቕርብ ነይሩ።

ኣብ ትሕቲ ማሕበራዊ ጉዳይ ዝእለዩ ዝነበሩ ህጻናት ሰውራ ኣብ ስንጭሮታት ዓሬርብ እናተዘናግዑ

ሸኽቲ ተጋዳላይ ኣብ ትሕቲ ኣግሪብ

ስትድዮታት ወዘተ፡ ብምህናጽ ንመደበሮም (መዓስከር ብደሆ - ኣብ ጀልሃንትን ዓፈርብን) ናብ ኣብነታዊ ዓድታት ክቕይርዎ ክኢሎም እዮም።

ካልእ ክፍሊ ማሕበራዊ ጉዳይ ዝጥዕሉ ዝሽረ ዕማም፡ ምዕባይን ምምሃርን ህጻናትን ቁልዑን እዩ። ደቂ ተጋደልትን ዘኽታማትን ህጻናት ሓራን ኣብ ትሕቲ ጸላኢ ዝሸበረ ቦታታትን ብምውሓር፡ ንጠንቀቕን ኣፈታትሓን መሰረታዊ ሽግራት ህዝቢ ብምጽናዕ፡ ዓይነትን ሚዛንን ናይቲ ዝድለ ሓገዝ የቕርብ ነይሩ።

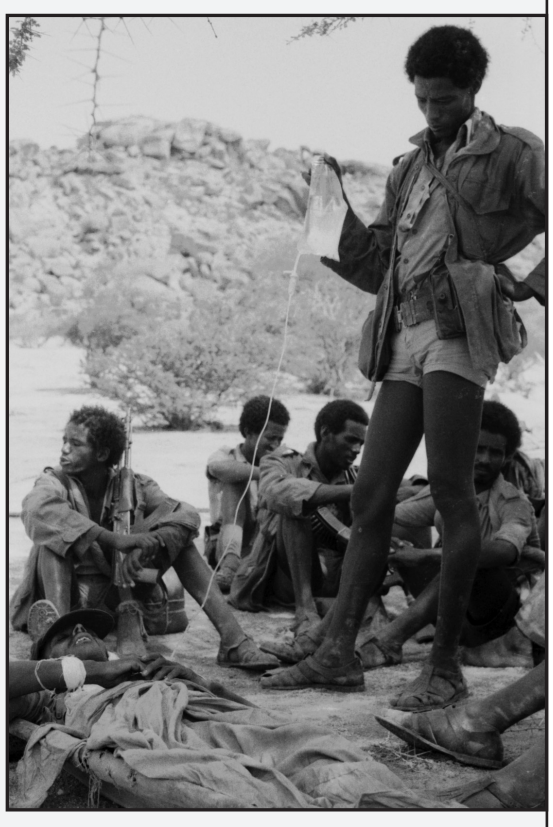
መብዛሕትኡ እቲ ናብ ማሕበር ረድኤት ኤርትራ ዝቐርብ ዝሽረ መጠን ናይቲ ሽግራት ንምፍትሑ ዘድለ ሓገዝ ኮኣ፡ ኣብ ውድዓዊ ቈጠባዊ ጭቦታት ዝተመርኰሰ ነይሩ።

ስንኩላን ኣብ ባህላዊ ምርኢት

ካብ ሰንዳት ስእልታትና

ብጻይ ምእንቲ ብጻዩ!

ኣብ ሰውራ ብጻይነት ሓደ ካብ ክብርታት ተጋዳላይ እዩ ዝሽረ። እዚ ሕላገት ገድልና ዝኾነ ሓደ ብጻይ ወይ ብጻይቲ ንብጻዩ ቅድመኻ ይስጡሓኒ እናበሉ፡ ኣብ እዋን ውግኣ፡ ህይወት ብጻዩ ከድሕን፡ ስወእ ወይ ውጉእ ብጻዩ ድሕሪት ገዲፉ ንብሱ ጥራይ ከድሕን ምሕሳብ ዒብ ነይሩ። ንዘተወጸዐ ብጻይካ ምሕጋዝ ድማ፡ እቲ ብጻይ ንብጻዩ ዝልግሶ ዝሽረ ቅዱስ ወይ ሰናይ ግብሪ እዩ።

እዛ ንርእያ ዘለና ስእሊ ባዕላ ትዛረብ'ኳ እንተኾነት፡ እቲ ዝተወጸዐ ብጻይ ኣብ ባረላ ደቂሱ ክሰዋእ ድዩ ክሰርር ፍርዱ ይጸንብ ኣሎ። ኣብቲ ባላ ወይ ገረብ ዘይብሉ ቀላጥ ቦታ፡ እቲ ብጻይ ኮቲ ውጹፅ ብጻዩ፡ ክንዲ መንጠልጠሊ ኩይኑ ኮቲ ኢንፍዮሽን (ማይ ሓይሊ) ክሳብ እግሩ ዝረገዘሸን ኢዱ ዝድንገዘሸን ጠልጠል ኣቢሉ ክውዕል፡ ብሓቂ ኮቲ ኣብ ዘመነ ገድሊ ዝተጠርየ ብጻይነት የርእየካ። እዚ ድማ እዩ፡ እቲ ተወፋይነት ወይ ብጻይነት ዝበሃል፡ እዉ ብጻይ ምእንቲ ብጻዩ ህይወቱ ከፈሉ እዩ ዝሸየፈሉ ዝሽረ።

መልሲ ታት ናይ ዝሓለፉ ሕቶታት ታሪኽ

1. ሐ/ ቅሮራ ተሰኒይ (ቅሮራ 7 ጥሪ 1977፡ ተሰኒይ 15 ጥሪ 1984)
2. ሀ/ 20 ጥቅምቲ 1977 ኣብ ካርቱም።
3. 10 ጥቅምቲ 1985
4. ሀ/ ንዘካ ቅሮራ (ኣብ ጫፍ ኤርትራን ሱዳንን ዝርከብ ኣብ እዋን 6ይ ወራር ሲራዊት ደርግ ብዶብ ሱዳን ሰደሩ ጉላጀር ግዜ ዝጽረያሉን ብርቱዕ ኩናት ዝተኻየደሉን ግሆ እዩ።
5. 1ይ ገላኤ (23-31 ጥሪ 1977)

ሰላም
ናጽነት ደስበለ - ሳምራዊት መለስ

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ኣስመራ

ትበለጽ ኒኽሽ ወርደፉ ኣደይ ሰምሰም ናይዝኪ

ብርኃ ስለዘጸረፈት፣ ኣነ ምስ 1ሓወይ ወረሱቲ ምኳንና ደረጋጽልና ስለዝበሉት፣ ዝቃወም እንተሎ ግ2/12/26 ኣብ 6ይ መጋኺያ ይቕረቡ።

ኣቶ ኣወል ሰዒድ መሓመድ ዝተፈቕደሉም ናይ መሳፈይ ክዳውንትን ምክራይ ሽለማን ንባዳዊ ትካሉም "ቤት ስፈትን ምክራይ ሽሎ ኢዮት" (AYAT SEWING DRESS & BRIDAL WEAR RENTAL) ተዛዚሉ ክሰርሙሉም ስለዘሓተቱ እዚ ናይ ንባዲ ሰም ቅድሚ ምምዝጋብና ዝቃወም ኣካል እንተሎ፣ ኣብ ወሽጠ ኣብ ሓደ ወርሒ ካብ ሕጋዊ ቤት ፍርዲ መአቡዲ የቕርቡ፣ እንዘዘይ ኮይኑ ዝቃወም ኣካል ከምዝሃለ ተቐጺሩ እዚ ናይ ንባዲ ሰም ከምእንምዝገቦ ሃፍልጡ።

ክፍሊ ወሽጠ ንባዲ

ምስጋና

ብዕረፍቲ ኣዚና እኽቅሮ ክብሪ ቦጌል ቤተይ ኣፈወርቂ የወፃእ ባርያጋበር ዝተሰመጣ መረር ሓዘን እናገልጸና፣ ኣብ ሓጺር ናይ ሕማም ግዜኡ ዝወጽኦምን ድሕሪ ዕረፍቲ ክሳብ ዝቐበሮ ብፀሎትን ዘቃብርክመና፣ ጉዝና ብፀምልክቲ ካብ ወሽጦን ወጻእን ቴሌፎን ብምደዋል ዘጽናናዕክመና ቤተኽህነት፣ ቤተሰብ፣ ፈተውቲን መሳርሕቲን ክብረት ይሃልና፣ ሕሰም ኣይትርከብ እናበልና ዕዙዝ (ብልቢ)ምስጋናና ነቕርብ።

ቦጌል፣ ቤቱ ወደዘሮ ኣስመረት ሃብቱ፣ ተድላ ምስ ደቃን ምሉኣት ስድራቤ

ንጎልሳይ ግዜ ዝወጸ ምልክታ ጨረታ

ሚኒስትሪ ዜና ኣብ ወሽጠ ቀጽሪ ቤት ጽሕፈቱ ዘሎ ካፈተርያ (ቤት መግብን መስተን) ኮሞርቶ ስለዘደለየ፣ ግዱሳት ተሞረትቲ ይዕድም።

ተሞረትቲ ኮማልኡዎ ዘለዎም ሃጥብታት

- ተሞረትቲ ናይ 2024 ዝተሓደሰ ፍቓድ ንባዲ ዘለዎም፣ ናይ 2025 ግብሪ ዝኸፈሉሉ ክሊራንስ የቕርቡ።

- ተሞረትቲ ናይ ካፍተርያ ወይ ተመሳሰሊ ስራሕ ተመኩሮ ዘለዎም ክኾኑ ይግባእ።

- መኽሪ ጨረታ 10,000.00 ናቕፋ (ዓሰርተ ሽሕ ናቕፋ) C.P.O ወይ ብጥሪ ገንዘብ ክትሕዙ ይግባእ።

- ምልክታ ጨረታ ኣብ ጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ ካብ ዝወጽኣሉ ዕለት ጉዳርተ ናይ ስራሕ መሓልታት ክፋት ይኸውን። ሳንዱቕ ጨረታ፣ ጽባሕ'ቲ ጨረታ ዝወድኣሉ ናይ ስራሕ መዓልቲ ልክዕ ሰዓት 3፡00 ድ/ቀትሪ ተሞረትቲ ወይ ሕጋውያን ወከልቶም ኣብ ዝተረኽበሉ ይኽፈት።

- ኣብ ማእከላይ ቤት ጽሕፈት ሚኒስትሪ ዜና፣ ኣካል ዕድጊ ብምምጻእ መጫረቲ ሰነድ ቅጥዒ ክትወስዱ ትኽእሉ። (ንዘይዳ ሓበሬታ ተሌ. 121884/201820 ተወከሱ)

- ሚኒስትሪ ዜና ዝሓሸ ኣማራጺ እንተረኸቡ በዚ ጨረታ'ዚ ኣይግደድን እዩ።

ሚኒስትሪ ዜና

ንባዳይ ግዜ ዝወጸኣ ምልክታ ጨረታ

ዓይነት መገ፦ ኣሕምልትን ፍረታትን ሲጋ ጠለየቢዕ እንቋቑሑ ሆላንድ ፍሩይ፣ ገፍሎ በርበረ ምስ ቀመሙ፣ ጨው ጸባ ኩቡቲ፣ ሚ. መሰንዝቲ፣ ሚ(ሕብስቲ) መጥሓሲ እኽል.
ኣሃዱ፦ ጨንፊር ምኒስትሪ ጥዕና ዞባ ጋሽ ባርካ
ኣርእስቲ፣ ውዕል፦ ዓመታዊ ቀረብ መገ.
ጨንፊር ሚ/ጥዕና ዞባ ጋሽ ባርካ ንዓመት 2027 ካብ ወርሒ. 01/01/2027 ክሳብ 31/01/2027 ዓ/ም ኣብ ትሕቲኡ ንዘርኽብ ሆስፒታላት ከምኡውን ቤት ትምህርቲ ተሓጋጋዚት ኦርስ ባረንቱ መወከሲ. ሆስፒታል ዞባ ጋሽ ባርካ፣ ሆስፒታል ተሰነይ፣ ሆስፒታል ኣቐርደት፣ ሆስፒታል ጎልጅ ንሕመማትን ተመሪሮን ዝወዕል ቀረብ መገ. ኣጫራቱ ክዕድግ ስለዘደለየ ንሕጋውያን ኣቕረብቲ ይዕድም።

ተሞረትቲ ኮማልኡዎ ዘለዎም ሃጥብታት (ኣብ ዞባ ጋሽ ባርካ ኣርባዕተ ሆስፒታላት ንሕመማት ዝወዕል መገ. ቤት ትምህርቲ ተሓጋጋዚት ኦርስ ባረንቱ ንተመሪሮ መገ.)
1. ጨ/ሚ/ጥዕና ዞባ ጋሽ ባርካ ንሕጋውያን ኣቕረብቲ ዋጋታት ቀረብ መገ.(ኣሕምልትን ፍረታትን ስቡሒ. ዘይብሉ ሲጋ ኩቡቲ ሲጋ ጠለየቢዕ እንቋቑሑ ናይ ሆላንድ ፍሩይ፣ ጸባ ኩቡቲ ሚ፣ ገፍሮ በርበረ ምስ ቀመመ፣ ጨው መጥሓሲ እኽል፣ መሰንዝቲ ሕብስቲ ብፅሹግ ደቡጸቤ ከቕርቡ ይዕድም።
2. ጨረታ ንኹሉም ኣቕረብቲ ክፋት እዩ።
3. ተሞረትቲ ቅዳሕ 2025 ዝተሓደሰ ፍቓድ ዋኒን ናይ ዓመተ 2025 ክሊራንስ ናይ ኣታዊ ወሽጠ. ሃገርን መንኮን የቕርቡ።
4. ተሞረትቲ ተወሳኺ. ሓበሬታ ምስ ዝያልዩ ካብ ኣቶ ኢያሱ ሃብቱ ብቑጽሪ ቴለ 731339/07190264 ቤት ትምህርቲ ተሓጋጋዚት ኦርኦት ባረንቱ ናይ ጨረታ ሰነዶትን ሓበሬታን ኣብ ናይ ስራሕ ሰዓታት ክረኽቡ ይኽእሉ።
5. ብቑዓት ተሞረትቲ ሰነድ ጨረታ ንምወሳድ ዘይምለስ ጥረ ገንዘብ 50.00(ሓምሳ ናቕፋ) ከፊሉም ቅብሊት ክወስዱ ይግባእ።
6. ጨረታ ዝቐርበሉ ቦታ መወከሲ. ሆስፒታል ባረንቱ ንዕለት 30/10/2026 ሰዓት 9፡45ቅ.ቀ ክበጽሕ ኣለዎ። ደንገዳ ዝቐረበ ጨረታ ይንጸግ። ተሞረትቲ ሕጋውያን ወከልቲ ሰኩሪንግ ጨረታ ክዕዘቡ ዝመጹ ሰዓት ኣብ ዝተረኽበሉ ኣብ ኣዳራሽ መወከሲ. ሆስፒታል ባረንቱ ይቕርቡ።
7. መኽሪ ጨረታ ዝምለስ ንኣሕምልትን ፍረታትን ሲጋ ኩቡቲ ሚ፣ ኽፍሲ. ወከፍ 20,000.00(ዕስራ ሽሕ ናቕፋ)፣ ናይ ገፍሮ በርበረ ምስ ቀመመ፣ ጨው ጸባ ኩቡትን ኽፍሲ. ወከፍ 20,000.00(ዕስራ ሽሕ ናቕፋ) ብሲ.ፒ.ኦ ክትሕዝ የቕርቡ።
8. ጨረታ መምርሒ. ዕድግን ምምሕዳር ንብረት መምሃሪ ብዝእዘዞ መሳረት ይቐየድ።
9. ተሞረቲ ኑቲ ዝተዓወቱሉ ዓይነት መገ. ብፍቱ መጻዓዚያ ናብ ዝተዓወቱሉ ትካል የቕርቡ።
10. ጨ/ሚ/ጥዕና ዞባ ጋሽ ባርካ ብምለኣ ወይ ብኸፊል ጨረታ ናይ ምስራዝ መሰሉ ዝተሓለወ እዩ።
ቤት ጽሕፈት ምምሕዳርን ፋይናንሰን ጨ/ሚ/ጥዕና ዞባ ጋሽ ባርካ - ባረንቱ ቁ.ቴለ 731210።

ንኾልኣይ ግዜ ዝወጸኣ ምልክታ ጨረታ

ዓይነት መገ፦ ኣሕምልትን ፍረታትን ሲጋ እምቋቑሑ ሆላንድ ፍሩይ፣ ዝተቓመመ በርበረ ጸባ ኩቡቲ መሰንዝቲ ሚን መጥሓሲ እኽልን።
ኣሃዱ፦ ዞባዊ መወከሲ. ሆ/ መንደፈረ፣ ቤ/ት ተሓጋጋዚት ኦርስ መንደፈረ፣ ኮማዊ ሆ/ድባርዋ፣ ኮማዊ ሆ/ዓረቱ ሆስፒታል ዓዲ ዃኑ ኮማዊ ሆ/ኣውሓ ሆ/ደቀምሃረ ኮ/ሆ/ሰንሰይቲ ሆ/ዓዲቐይሕን ሆ/ሰንዓፈን።
ኣርእስቲ፣ ውዕል፦ ዓመታዊ ቀረብ መገ.
ዓይነት ጨረታ፦ ሃገራወዊ ክፋት ጨረታ
ጨ/ሚ/ጥዕና ዞባ ደቡብ ንዓመት 2027 ካብ 01/01/2027 ክሳብ 31/12/2027 ኣብ ትሕቲኡ ንዘርኽብ ሆስፒታላትን ቤ/ት ተሓጋጋዚ ኦርሰን ንሕመማትን ተመሪሮን ኣገልግሎት ዝወዕል ቀረብ መገ. ኮሞርት ስለ ዘደለየ፣ ንሕጋውያን ኣቕረብቲ መገ. ይዕድም።
ተሞረትቲ ኮማልኡዎ ዘለዎም ሃጥብታት፦
1. ጨ/ሚ/ጥዕና ዞባ ደቡብ ንሕጋውያን ኣቕረብቲ ዋጋታት ቀረብ መገ. (ኣሕምልትን ፍረታትን ሲጋ እንቋቑሑ ሆላንድ ፍሩይ፣ ዝተቓመመ በርበረ ጸባ ኩቡቲ መሰንዝቲ ጥንን መጥሓሲ እኽልን) ብፅሹግ ደቡጸቤ ከቕርቡ ይዕድም።
2. ተሞረትቲ ቅዳሕ ናይ ዓመተ 2025 ዝተሓደሰ ፍቓድ ዋኒንን ናይ ዓመተ 2025 ናጻ ካብ ዕዳ ናይ ኣታዊ ወሽጠ. ሃገር፣ ቅዳሕ መንኮን ቅብሊት ናይ ፕሮፎርማን ዝኸፈሉሉ ይቕርብ።
3. ብቑዓት ተሞረትቲ ሰነድ ጨረታ ንምወሳድ ጥረ ገንዘብ 100.00(ሚእቲ ናቕፋ) ዘይምለስ ከፊሉም ክወስዱ ይኽእሉ ።
4. ጨረታ ኣብ ታሕቲ ብዘሎ ኣድራሻን ዕለትን ሰዓት 09፡45 ቅ.ቀ ክበጽሕ ይግባእ። ጨረታ ተሞረትን ሕጋውያን ወከልትን ኣ ዝተረኽበሉ ኣብ ታሕቲ ተሓቢሩ ብዘሎ መሳረት ሰዓት 10፡00ቅ.ቀ ጨረታ ብግልጺ ይኽፈት።
5. መኽሪ ጨረታ ዝምለስ ንኣሕምልትን ፍረታትን ሲጋን ኽፍሲ. ወከፍ 50,000.00(ሓምሳ ሽሕ ናቕፋ)፣ ንእንቋቑሑን ገፍሮ በርበረ ምስ ቀመመን ጸባ ኩቡትን ኽፍሲ. ወከፍ 20,000.00(ዕስራ ሽሕ ናቕፋ)፣ ከምኡውን ንመሳኸሪ ጥንን ንመጥሓሲ እኽልን ከኣ 10,000.00 ናቕፋ ብሲ.ፒ.ኦ(CPO) (ብተወሳኺ. ቅዳሕ ሲ.ፒ.ኦ) ሓዚም ክቐርቡ ይግባእ።
6. ተሞረቲ ኑቲ ዝተዓወቱሉ ዓይነት መገ. ብፍቱ መጻዓዚያ ናብ ዝተዓወቱሉ ትካል ጥዕና ይብጽሕ።
7. ጨ/ሚ/ጥዕና ዞባ ደቡብ ብምሉእ ወይ ብኸፊል ጨረታ ናይ ምስራዝ መሰሉ ዝተሓለወ እዩ።
8. ምሉእ ሓበሬታ ናይዚ ዝቐደድ ጨረታ ኣብ ጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ ዝወጸኣ ምልክታ ክትወቱሉ ትኽእሉ ኢኹም።
ተወሳኺ ሓበሬታ፦
1. መወዳደሪ ቅጥዒ ጨረታ (ፕሮፎርማ) 2027 ካብ ዞባዊ መወከሲ. ሆስፒታል መንደፈረ ቁጽሪ 20 ብተወሳኺ ካብ ሆ/ዓዲ ዃላ ደቀምሓረ ዓዲቀይሕን ሰንዓፈን ኣብ ናይ ስራሕ ሰዓታት ክወስዱ ይኽእሉ።
2. ጨረታ ዝቐደደሉ ዕለታት፣ መንደፈረ 11/11/26 (ናይ ኣሕምልትን ፍረታትን ዝተቓመመ በርበረን መሰንዝቲ ጥንን ገዲፍካ ኣብ ናይ ካልኦት ዓይነታት ቀረብ መገ. ክቐርቡ ይኽእሉ)፣ ደቀምሓረ 10/11/26 ዓዲቀይሕ 12/11/26 ሰንዓፈ. 13/11/26 (ኣብ ኩሉ ዓይነታት ቀረብ መገ. ጨረታ ክቐደድ እዩ)
3. ተሞረትቲ ተወሳኺ. ሓበሬታ ምስ ዝያልዩ፦
3.1 ካብ ቤ/ጽ ጨ/ሚ/ጥዕና ዞባ ደቡብ ቁጽሪ 12 (611130) ክወሓሱ ይኽእሉ።
3.2 ሓበሬታ ብኣካል ይኹን ብቴለፎን ምወሓስ ይከኣል።

ኣብ ክብሪ ህዝቡ ዝነብር ህዝባዊ ሰራዊት

ኣብርሃም ዮሃንስ (ወዲ ዕቋር)

መጽሐት ሳምን፡ ኣብ ናይ 1991 ናይ ሸሃን ሓምለን ሕታማ፡ ነፃግ ዝብል ጽሑፍ ኣሰፊሪ ነይሪ፡ “ምዘይም መድረኻዊ ተጋድሎ ህዝቢ ኤርትሪ፡ ምድምጻም ተጋድሎ ብዓንደ ርእሱ ነፃግዚነኽ ርዳእ’ዩ። ሓደ ሳቢ ምዕራፍ ናይ ቃልሲ ብየወት ተዛዚመ። ዝኸበደ ምዕራፍ ናይ ተጋድሎ ድማ ተኸፊቱ’ሉ። ኣብ መሳርሕ ሰንሰለታዊ መግዚኢታዊ ዓመጽ፡ ቀጠበ ኤርትራ ተኻኺሙ፡ ቀንዲ ዕቑር ሃብታ ብየገኽእ ዘይተመዘመዛ ኣብ ርእሲ ምኻኑ፡ እቲ ዝርገቡ ትላለታን ዝተፈተነን ኣብ መዓል ኤርትራዊ ምዕባለ ኣይወጸለን ዝርገቡ ትሕቶ ቅርጻን ትላለትን ዓንዩ። እምባኦር ዕምምት ዳግመ ህንጻን ተነደናነን ተጠቢሱ ጥራይ’ዩ ዘሎ። እቲ ብድህ ከቢድ’ዩ። ጸንፍነን ተወፋይነትን ህዝቢ ኤርትራ ዝ. ብድህ’ዚ. ብጠቅሶት ነም ዝሾሞ ኣየጠራጥርን። ምዘይም ናይ ብረታዊ ተጋድሎ ነሞቲ ብልዕለኡ ካብ ጸላኢ. ንምክልኻል ኣብ ሓደ ይግለጽ።

ዝተወለኽ ዕምም፡ ናቱይ ናትካ ከይበልካ ኣብ ሸቶኡ. ንምብጻሕ ኣሰጋግሳ ሓይ፡ ቅኒት ልብኻ ማዕረ ክኸውን ንቱልእኾኻ ካብ ምርጻእ እዩ ዝብሃኤ። ተልእኾኡ ዝተረደኡ ሰራዊት መምርሒ ከይተጸበየ ተበየኦ ደወለድ። ተበየኡ መጣእኪ ከኡ ክብርታት’ዩ ኣብ ሓይልታት ምክልኻል ኤርትሪ። ተበየኡ ብዘለኻ ዓቕምን ሓለፍነትን ክዋዘር ዝኾነ ሃገራት ካብ ላዕለዎት ከይተጸበኻ ሰራሕነ ናይ ምዕዋም ብቐዓት’ዩ። ኣብ ሰራዊት ኤርትራ ተበየኦ ምውላድ ግዴታ’ዩ። ተበየኦ ካብ እምነት ኣብ ዕላማዩ ዝሸቐል። ኣብ ዕላምኡ ዝሐመ ንፍርሒ ናብ ትብዓት፡ ንድኻሙ ናብ ሓይሊ. ክቐደር፡ ዲሲፕሊናዊ ክብሩ ድርኺት ደፊጥረለ። ርእሰ ዲሲፕሊን ድማ ንርእሰኻ ብምስራዕን ብምቀጻጽርን ኑ ዝተጓንጸጸ መደባት ኣብ ግዚኡ ኾኽነፍጽም ዘኽኣል ባህሪ እዩ። ውልቃዊ ጸባት ኣብ እክብ ጸባት ኣርእስቶኡ ክፅነዘበ ርእሱ ዝመልኽ ሰራዊት ክህልወካ ኣለም። ኤርትራዊ ሰራዊት ርእሱ መሊኹ ንጸወት ብክብሚት ዘይተሳ ብየብሪ ይጸየሉ ንምኾት ብዝሀገ ዘይተሳ ብየዕሪ ይደልዩ። ትህክት ምስቲ ንእኡ ዝተሰገሙ ጸር ሓፋሽ መሳይድቲ ስለ ዘይተሳ፡ ኤርትራዊ ሰራዊት ርእሱ መሊኹ ሃገር ኣብ ገጽወዓቶ ዕማም ብዘይተገሳበት ይጸዱ። ነበድ ናይ ኩናት መድረኽ ሰገሩ ናብ ልምጭ ደወፍር፡ ንእንተታት ወትሩ ድሉው ስለዝኾነ ናብ ተዓለም’ወን ይምስኡ፡ ዲሲፕሊኑ ኣብ ሓይል ርእሰ ተኣማንኡ ዘለዎ ሰብ ዝርክብ ጸጋዩ። ኤርትራዊ ሰራዊት ኣብ ኑብኡ ተኣምጢኡ ብዘይምውልዋል ዕማሙ የሰላልዩ። ኑብኡ ስለ ዝሉምን ምስ ብዙት ብተኣማንኡ ይጸዱ። ንህዘቡን መምህሩቱን እሙን ኮይኑ የልግልዩ። ሰራዊት ምስ ኩናትን ኣብ ኩናትን እዩ ዝሉበር። ሰዓም ክወቕብ ኽኩናት ይዓሊ። ንሓይል መድረኽ ክሰገር፡ ባህርያውያን ሓደጋታት ክመልኽ ተጻዋርኡ ኣብ መሳርሕ ክብርታቱ ደሊርዕ። ህዘባዊ ሰራዊት፡ ተጻዋርኡ ኣንቃዕረራ ኣተጣምቶ ዓቅን ምጽማም’የ ዝወግን። ንሓደ ካብ ኣሰት ሓይልታት ምክልኻል ብዘዕገ እዚ ምስ ሓተትክዎ፡ “ ኣነን ሓወይን እህና ኩናት ዓማምና ናብ ልምት ንወፍር። ሰድራ ዕድመ ደፊታምዋም ኣለይ ይደልዩ። ግን ሃገር ትጠልቦ ይግቢ። ኣብ ዝተረሳለየ ኮርናዕ እዝ ሃገር እኽቦዓዙ ዝሸራሽናዮ እኽርጌይ ናይ ሓቦን ሰሚት’የ ዝወረደ። ንሕና ዕላማ’የ ናብዚ ኣምጺኡና። ካብ ኩናት ናብ ልምት፡ ካብ ልምት ናብ ኩናት ክንሰየር እኽለና፡ ነሞቲ ማዝም ሰብ ማይ እናሰተየ ዝዘረቦ ዘይተ ሰብ ሕለዮት እንኽኣሎ ዕማማዩ። ኣብ ዝተጻዋዕዎ ሃገራዊ ዕማም ክትወፍር ብዮል ሕለዮት ክትትወን ኣለዩ” ኢሉ። እቲ ሕለዮት - ሕለዮት ህዘባዊ ሰራዊት’ዩ።

ህዘባዊ ሰራዊት፡ ንተጻዋርኡ መግበት ደወሰኸለ። ቅልጠፍ ናይ ምስነዝ’ል ክመልኽ ዕቕሚ ኣጥርኡ። ካብ ዚጋጠመ ወድዓዊ ኩነታት ተጠቢሱ ዝጋጠሞ ሸግራት ብብልሓት ደሰግር። ካብ ሃንደበታዊ ውሳነታት፡ ድሌታትን ስምዒታትን ነብኡ ንዚኡ ካብ ብቑዕ መጻናዕትን ሞራላዊ መሰርዕ ክብርታቱ ደሰርዩ። ህዘባዊ ሰራዊት፡ ተጻዋርኡ ኣንቃዕረራ ኣተጣምቶ ዓቅን ምጽማም’የ ዝወግን። ንሓደ ካብ ኣሰት ሓይልታት ምክልኻል ብዘዕገ እዚ ምስ ሓተትክዎ፡ “ ኣነን ሓወይን እህና ኩናት ዓማምና ናብ ልምት ንወፍር። ሰድራ ዕድመ ደፊታምዋም ኣለይ ይደልዩ። ግን ሃገር ትጠልቦ ይግቢ። ኣብ ዝተረሳለየ ኮርናዕ እዝ ሃገር እኽቦዓዙ ዝሸራሽናዮ እኽርጌይ ናይ ሓቦን ሰሚት’የ ዝወረደ። ንሕና ዕላማ’የ ናብዚ ኣምጺኡና። ካብ ኩናት ናብ ልምት፡ ካብ ልምት ናብ ኩናት ክንሰየር እኽለና፡ ነሞቲ ማዝም ሰብ ማይ እናሰተየ ዝዘረቦ ዘይተ ሰብ ሕለዮት እንኽኣሎ ዕማማዩ። ኣብ ዝተጻዋዕዎ ሃገራዊ ዕማም ክትወፍር ብዮል ሕለዮት ክትትወን ኣለዩ” ኢሉ። እቲ ሕለዮት - ሕለዮት ህዘባዊ ሰራዊት’ዩ።

ህዘባዊ ሰራዊት፡ ንተጻዋርኡ መግበት ደወሰኸለ። ቅልጠፍ ናይ ምስነዝ’ል ክመልኽ ዕቕሚ ኣጥርኡ። ካብ ዚጋጠመ ወድዓዊ ኩነታት ተጠቢሱ ዝጋጠሞ ሸግራት ብብልሓት ደሰግር። ካብ ሃንደበታዊ ውሳነታት፡ ድሌታትን ስምዒታትን ነብኡ ንዚኡ ካብ ብቑዕ መጻናዕትን ሞራላዊ መሰርዕ ክብርታቱ ደሰርዩ። ህዘባዊ ሰራዊት፡ ተጻዋርኡ ኣንቃዕረራ ኣተጣምቶ ዓቅን ምጽማም’የ ዝወግን። ንሓደ ካብ ኣሰት ሓይልታት ምክልኻል ብዘዕገ እዚ ምስ ሓተትክዎ፡ “ ኣነን ሓወይን እህና ኩናት ዓማምና ናብ ልምት ንወፍር። ሰድራ ዕድመ ደፊታምዋም ኣለይ ይደልዩ። ግን ሃገር ትጠልቦ ይግቢ። ኣብ ዝተረሳለየ ኮርናዕ እዝ ሃገር እኽቦዓዙ ዝሸራሽናዮ እኽርጌይ ናይ ሓቦን ሰሚት’የ ዝወረደ። ንሕና ዕላማ’የ ናብዚ ኣምጺኡና። ካብ ኩናት ናብ ልምት፡ ካብ ልምት ናብ ኩናት ክንሰየር እኽለና፡ ነሞቲ ማዝም ሰብ ማይ እናሰተየ ዝዘረቦ ዘይተ ሰብ ሕለዮት እንኽኣሎ ዕማማዩ። ኣብ ዝተጻዋዕዎ ሃገራዊ ዕማም ክትወፍር ብዮል ሕለዮት ክትትወን ኣለዩ” ኢሉ። እቲ ሕለዮት - ሕለዮት ህዘባዊ ሰራዊት’ዩ።

ኩናት ክትመልኽ ተዓጸጻፍነት ወሳኒ’ዩ። ኣብቲ ዝሕተት ወሳኒ ግዜ ኣደላይ ስወጣን ምትዕርራይን ናይ ሓሳቡ ናይ መደባት ወይ ኸኣ ናይ ኣንክብ ኣሰራርሓ ምዃር ማለት’ዩ። እዚ ግዜ ዝሓለወ ስወጠ’ዚ. ባልኻ ካብ ትርእዮ ወይ ካልኦት ካብ ዘረድኡኻ ክመጸእ ይኽእል።

ሽዮር ዝህዕር ተዓጸጻፍነት፡ ንሞት ዝመልኽ ተጻዋርኡ፡ ማንም ዝመልኮ ኣደሓጎ። ህዘባዊ ተልእኾ ኣብ ዝኹ ዝተሰከመ ንመድረኻዊ ተልእኾኡ ብልቡ ዝኣመነ ብኽሉፍ ተመሓሮ ዝበሃለ ብዘይምህሉ መድረኽ ዝተጎነሉ ንጽባሕ ዝኾነ ሓይል ፍናን ዘለጠቐ ሰራዊት እዩ ዝኽእሎ። ሓይልታት ምክልኻል ኤርትራ፡ እንግድዓይ ንህዘቡ ረሃጽ ንደይ ብምባል ትንፋሱ ንህዘቡን መሬቱን ዝመፈያ ሰራዊት’ዩ። ወትሩ ኣብ ጸንኩር መድረኽ እንታይ ትህዝቢ ሃገረይ ከደብለ እንታይ ክዘክ. ዝብል ወፋይ ሰራዊት።

ክብር ጅኒራል ስብሓት ኤፍረም ኣብ ሓደ ካብ ቃሉመጠይቑ “ብዓይኒ ኤርትራ ብዘዕገ ኤርትራ ክትዛረብ ከለኻ ብዘዕገ’ቲ 42 ዓመት ዝገበረ ሰራዊት ኢኻ ትዛረብ ዘለኻ፡ ናቱ ፍሉይ ባህሊን ተመሓሪኖን ኮኑ ካብቲ ካልኢ ፍሉይ ይኸብድ። ዝኾነ ሰራዊት ፎቶ ኮፒ ናይ ካልኢ ኣይኮነን። ዝኾነ ሰራዊት ፎቶ ኮፒ ናይቲ ኣብቲ ሕብረተሰብ ዘሎ ምዕባለ እዩ። ሰራዊት ብሓደ ኮርናዕ ኣቑሚጥዎ ካብቲ ምዕባሌ ናይቲ ሕብረተሰብ ጌልኻ ዝረኣ ኣይኮነን። ሰራዊት ወሸጣዊ ምዕባለ ናይ ሓደ ሕብረተሰብ ዘምጽኡ ዕጡቕ ኣካል ናይቲ ህዘቢ እዩ። እንድሕር እቲ ምዕባለ ናይቲ ሕብረተሰብ ድኹም ኮይኑ ሰራዊት ከኣ ብኡ መጠን ድኹም ይኸውን ” ኢሉ ነይሩ። ህዘቢ ኤርትራ ሓይል ህዘቢ ስለ ዝኾነ እምባኦር መሬቱ ባሕሩን ሰማዩን ንምንም ደሕሊፉ ዘይህብ ሓይል ሰራዊት ፈጠሩ ደርክቡ።

ክብርን ምኽንን ንጅምና ሓይልታት ምክልኻልና!

መደብ ተለቭዥን

(ሰንበት)

ሰዓት	መደብ
09:00	ሃገራዊ መዝሙር
09:05	ፊዮሪና
09:40	ፓኖራማ
10:15	መደብ ሚሳል
11:00	መደብ ማእገር
13:00	ደኽተራት ኣብ ሲትድዮ ቁጥታ
13:40	ቀሰት ድሕነት
14:00	መደብ ሞዛይክ
16:30	እንዳ ዘምም
17:05	ሃብቲ ባሕሪ
17:30	ፈንቅል
18:05	መደብ ሽዕቡት
18:35	መደብ ህርመት
20:00	ዜና (ትግረ)
20:13	እትመት
21:00	ዜና (ትግርኛ)
21:25	መደብ ቡያ
22:00	ዜና (ዓረብ)
22:10	ሕዋራት
22:30	ዜና (እንግሊዝ)

(ሰኑይ)

ሰዓት	መደብ
10:15	ብሚኒስትሪ ትምህርቲ ዝዓሌ ኣኳዓማይዊ መደብ
11:45	ደርፊ
12:00	ሃገራዊ መዝሙር
12:02	መደብ
12:30	ዜና (ትግርኛ)
12:50	ዜና ሰፖርት
12:55	ዕላል ጥቦት
13:30	ዜና (ዓረብ)
13:45	መደብ ደባይዋ
14:55	መደብ ሚሳል
15:30	ብሚኒስትሪ ትምህርቲ ዝዓሌ ኣኳዓማይዊ መደብ
17:00	ዜና (ትግርኛ)
17:15	ደርፊ
17:30	ዜና (ዓረብ)
17:45	ደረት ቃና
19:00	መደብ ሳይዳ
20:00	ዜና (ትግረ)
20:15	ስሙናዊ ፍጻሜታት ሰፖርት
21:00	ዜና (ትግርኛ)
21:25	ደሃይ ሕትመት
22:00	ዜና (ዓረብ)
22:10	ሕዋራት
22:30	ዜና (እንግሊዝ)

ስፖርት
ኣብርሃም ዮውሃንስ (ወዲ ዕቋር)

ኣርሰናል፡ 14 ዓወት ኣልቦ ዓመታት ኣብ ኣንፊልድ

ኣርሰናል፡ ኣብ ማቦማት ፕረመር ሊግ (ጥራይ) ንሊቨርፑል ኣብ ኣንፊልድ ድሕሪ መዓበርም 2012 ስዒራታ ኣይተፈልጥንያ። ኣብ ዘመን ኣርሰን ቬንገር 2ብ0 ድሕሪ ምዕዋታ እዝየ 14 ዓመት ሓሊፍዋ ደርጎቡ፡ ዝኒ ዓወት ክተመቦንብ እኽሉ ናይ ሎሚ ኣሰልጣኢኣ ሚከኤል ኣርቴታ፡ ኣሸፋለአ ብምኻን ተሰሊፉ ነይሩ። ሎሚ ኩኡ ንኣርሰናል መራሑ ናብ ኣንፊልድ የቐንዕ ኣሎ። ካብ ናይ ዝሓለፈ ሰሙን ሕፍረት ዞገዘሞ ስዕረት ተናገፉ ርኢሉ ከቐንዕ ደማ ኣንጺር እቲ ብዙኾታተሊ ዓወት ኣፍልቡ ኼፈሑ ዘሎ ወዲ ሃዱ ኢደኦለ ክፈለምዮ።

ናይ ኣንዶኒ ኢራኦላ ሊቨርፑል ካብ መራሕቲ ዘለዋ ፖዝታታት ብቩዳሽት ሃየቢ ድሕራ ራብዩይ ደረጃ'ያ ትርጉቡ። ሎሚ ተዓዊታ ምስ ትወጽኡ ናብ ናይ ዋንጫ ጸውታ ብመንፂ ነም ዝኡተወት ክተመሳኽር'ዮ። ዝሓለፈ ሰሙን ኣብ ልዕሊ'ታ ጸቡቕ ገኒንስ ተርኢ ዘለ ብራይቶን ዘመዝገበቡ ዓወት፡ ዝኒ ናይ ሎሚ ጸውታ ንጹር መልእኽቲ'ዩ። ኮነን ክሰቡት ኩኡ ብኣንሮ ክቲሃተልኦ'ዮ።

ኣርሰናል ብየደኡ ናይ ኻምፕዮንስ ክብራ ንምዕቃብ ኮቲ ኣብ ልዕሊ ኤቨርተን ዘመዝገበቡ ፍጥነት ሐዚ ክነፋለም'ዩ። መድረፎኛታት ሎሚ መባል 300 ዓወየም ኣብ ፕሪመር ሊግ ንምሃንድ ኣብ ሜዳ ክወርዱ'የምኔ። ሓሰብ ልባም ኣብ ኣንፊልድ እንተ ሶሚሩ ደማ ድሕሪ ማቦቨስተር ዩናይትድ ዝ ክብሪ ዝዘኽት ካልኣይቲ ጋንታ ክወንኹ'የምኔ።

ኣርሰናል ሎሚ ዓመት ብመልስ መጥቃዕቲ ኣብ ሓፃሳይ ደረጃ'ያ ተሰሪን ዙኡ። ኣብ 8 ማቦማት 13 ሽቶታት ዘመዝገበት ክነተወን እኽሉ ብዝመጋም ኣብ ኻናሲወሽፍ ጸውታ 1.63 ሽቶ ተመዝጊቡ ኣሎ። እዚ ኩኡ ቀጻሊ ዕድላት ዝረኸበ ጸገም ኣብ ግቦ ክቕይር ኣይከኣለን።

ኞሾቶ ኣብ ምፍጣር ዘለዋ ድኾም ዘንጸባርቕዎ። የጋሲ ተጻወትታ፡ ንመሳመር ምክልኻል ሊቨርፑል ክርብሹ እኽል ብቐዳት ኣለዎም። ምስ ናይ ሊቨርፑል ኣብ ነፍሲወሽፍ 1.25 ሽቶ ዝምዝበ ልዩታ ተወሲኹ ደማ ኣርሰናል ኣብዚ ማቦም'ዚ ዓወት ሒዝ ክትወጽእ ልዑል ተኽእሎ ኣለዋ።

ኣቃውማ ኣለንሶንደር ኢሶቕ እቲ ንሊቨርፑል ተሰሩ ዝሀብ ጫ'ዩ። ኣብ ዲሕረምት ኣርነፅ ማቦማት ንክሰብን ሃዙን ኣርነፅ ሽቶታት ኣመዝበን'ሉ። ድሕሪ ሃንድ፡ ብ6 ሽቶታት ካልኣይ ደረጃ ደርጎቡ። ልዑል ናይ ሽቶ ምምዝጋብ ክኢሉ፡ ምስ ደኹቲ ሊቨርፑል ተደሚሩ ንኮሽኽልቲ ኣርሰናል ኣብ ፊተነ ከውድቕ ትጸበት ይግበረሉ።

ዝ ናይ ሎሚ ማቦም ኣርሰናል 2ብ1 ብመዕዋት ኮቲ ናይ 14 ዓመታት ድርቂት መኽተምታ ክትገብረሉ ማምታት ኣሎ። ኣንበብቲ ጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራኽ እንታይ ትሕሰቹ።

ዜና ብሓጺሩ

• ሎፐዝ ናብ ዩናይትድ፡ ሚርዝዝ ናብ ባርኸሎና

ናይ ማቦቨስተር ዩናይትድ ተኾለኻላይ ሊሳንድሮ ማርቲኔዝ ብክለቡ ላ ሊጋ ጠሉብ ኣብ ገዘፍንስ ዘሎ ግዜ ማቦቨስተር ዩናይትድ ንናይ ባርኸሎና ፊርማን ሎፐዝ ኣብ ዓለማ ደኣትያቱ ነም ዘላ ተገለጸ። ኣብ ወርሒ ጥሪ መሳመር ምጥቃዓ ደርጎ ክትፈጥረሉ ኣንቂዳ ዘላ ዩናይትድ ወዲ 23 ዓመት ኣዕፋሉ ባርኸሎና ሎፐዝ ቀዳማይ ምርጫ ገይርቶ'ሉ። ኣብ መወዳኢታ እዚ ወቅቲ ካብ ዩናይትድ ዝሸነፑ ወዲ 28 ዓመት ኣፖጀንቲናዊ ማርቲኔዝ ደማ ካብ ባርኸሎናን ኣትሰቲኮ ማድሪድን ኣቓልቦ ረኽቡ ደርጎቡ።

• ኣሉቶን ሽሴ ንራሮ ክትሰሶ ወሲና

ኣሉቶን ሽሴ ናይ ቅድም ተጻዋታይ ሊቨርፑል ጃሚ ካራገር ኣብ ልዕሊ እታ ክሰጠን ደኽታኡ "ተቐባልነት ዘይብሉ ውረደት" ፈጺሙ ብምባል ናብ በት ፍርዲ ክትወስዶ ምኻና ኣፍሊጡ።

ካራገር፡ ኣብ 'ስዝነ ቱ ሩተባል' ኣብ ዝበለ ዝርርብ ኣልዓሚ ሽላ ኡና ኣምረ ኣልዓሚ ማቦቨስተር ዩናይትድ ክኸውን ተገዲዱሉ ነም ዘለዎ ብምግላጹ፡ "ካብ ዩናይትድ ጸወዲት እንተመጸእዎ እናዝለለ ክኸይድ'ዩ" ኢሉ። ካራገር በዚ ከይተሓጸርኩ፡ "ደኽቲ ሽላ ሰቐ ክብሉ'ለዎም፡ ኣሉቶን ሽላ ክንዲ ማቦቨስተር ክትትወን ኣይተኽእልን'ዩ፡" ብምባል ንደኹታ ዘቅሕር ተዛረበ።

ወናንን ኣቦመዝር ቦርድ ናይታ ክሰብ ዝኸኑ ናሰፍ ሰዊረስ ደማ "ኣሉቶን ሽሴ ዝኸኑ ሰብ ኣብ ኮነሶ እዋሪ እንዎለዝን ኤወርጃን ኘቐድማት እትንብሮ ጉዛ ክዕዎት ኣይክብፈቕድን'ዩ፡" ብምባል ኣብ ልዕሊ ካራገር ሕጋዊ ሰስቃቲ ክወስዱ ምኻናም ኣፍሊጡ።

• ሮማ ንፍርስስ ተጣይቑሉ

መሳመር ምጥቃዓ ንምድልዳል ኣብ ኮሪማት ዘደለዩጣ ሮማ ወርሒ ጥሪ ኣብ ዝኾፈት መሳርሕ ምየባጋር ተጻወትቲ፡ ንናይ ክንፈ ተጻወታይ ክሰብ ብዙሽ ካርሎስ ፎርብስ ክዝራረም ትሓተሉ ኣሎ። ወዲ 22 ዓመት ፎርብስ ኣብ ኮሪማት 2025 ናብ ብዙሽ ቅድሚ ምጽንፃሩ ምስ ኢፃክሰን ዎልቨርሃምቶን ተጻዊቱ ነይሩ።

ፎርብስ ኣብ ርእስቲ ኣብ ሮማናይ ክንፈ ዘለዎ ልዑል ክእለት፡ ንዘለፍሐ ክፋል ክኸፍን ዝኾኑል ብምኻኑ ተመሪጹ ይንበር። ኣብ ሊግን ኻምፕዮንስ ሊግ ኣርነፅ ሽቶታት ክሙጽር ከለ። ሸምንት ቀረብ ገይሩ ደርጎቡ። ናይ ሮማ ጂያን ፔሮ ጋቫፖሪ፡ ጋንታኡ ዝያዳ ምጥቃዕ ኣብ እትደልየሉ ግዜ ኣማራጺ ክፈጥረላ ብምባል ብደቂቕ፡ ኣብ ምክትታሉ ደርጎቡ።

• ጋብርኤል ንጸውዲት ፒኤቮ ይጽግ

ምስ ርያል ማድሪድ ክጽንር ኣንቂዱ ዘሎ ናይ ማቦቨስተር ዩናይትድ ትሰፍው ተጻዋታይ ጀይጀይ ጋብርኤል ብፒኤቮ ንክቐየረሉ ዝተመሓጸነ ጠሉብ ሂጹ።

ፒኤቮ፡ ዝ ወዲ 16 ዓመት ኩተቴ ክተፈርም ተተሰፍያያ ናብ ኤልድ ትሪፎርድ ኣቐሂዱ። ይኸን እምር ጋብርኤልን ወከሉን ናብ ላ ሊጋ ናይ ምናድ ድላይ ስለ ዘየለሉም ኮቲ ጠሉብ ክቐበልዎ ኣይደለዮኑ። ቀድሚ ሕጂ ባርኸሎናን ባቦር መሳጎን ዝ ተጻዋታይ ከፈርማ ተብሂኣታት ወሲደን ዝሸራየ'ዮ። የግዲ ኮቲ ክብር ናይ ዕድጊ ውድድር ክኽንዝኦ ስለ ዘይደለየ ቀልጠፈን ኣደን ስሒጡ። ጀይጀይ ጋብርኤል፡ ኣብ ትሕቲ ካርሳ ኣብ ቀዳመይቲ ጋንታ ዕድል የብሎን ኣሉ ብምስሰቡ'የ ካብታ ጋንታ ክወጽኣ ወሲኑ። ርያል ማድሪድ ኩኡ ቀዳመይቲ ምርጫኡ ኩይና ትርጉቡ።

ዋልታ፡ ንሂምቦል ልዕሊ ትጽቢታ ኩይናታ

ስፖርታዊ ውድድራት ኣብ ምህልኣል ዝርከብ ምምሕዳራዊ ክፍልታት ሚኒስተሪ ምክልኻል፡ ግቦም ካልኣይ ዙርያ ከናስሉ እግሪ ብዛርቢ ኣኪዶዱ።

ፈለማ ውድድረን ዙዩዳ ጋንታታት፡ ኣብ ቀዳማይ ዙርያ ካልኣይትን ሳልሳይትን ብምዃን ናብ ካልኣይ ዙርያ ዝሓለፉ ዋልታን ሂምባልን ነይረን። ዋልታ ንጸወታ ብምዕባሌ ንልዩት ናይታ ከፈታ ዝዘጻወተት ሂምባል ደጋጊማ ክስትኮስትኮስ ተረኣያ። ኣብ መባል 46 ደቒቕ ኩኡ ብመንቡዲ ሲም መሓሪ ሹዮ ረኸቡ። ዋልታ በዚ ከይተዓንዘት፡ ካብ ኤጥሮስ ሓሰኩ ኣማን በሮን መርጦ ጻድቑን ሰስኑ ሹዮ ብምወሳኹ 4ብ0 ተዓዊታ። ሲም መሓሪ ናይ ዋልታ ኩኡ ብለጽ ተጻዋታይ ተረቕኑሉ።

ካልኣይ ጸወታ ዙዩዳ ጋንታታት፡ መራሒት ኩይና ገዘዘመት ሳብር ምካታ ራብዓይ ደረጃ ዓቢባ ዝደፀቡ ኣቡዛ ነይረን። ኣቡዛ፡ ኣብ መባል 16 ደቒቕ ካብ ወሊድ ናስር ሹዮ ብምርክብ መራሕነት ክትሕዝ ክኢላ።

ጸወታ ናብ ምዙዙም ኣብ ዘሞርሓሉ ግዜ ውሂ ተጻዋታይ ኣቡዛ ቴደርስ መልኣነን ተጻዋታይ ሳብር የናስ በርሀን ዘደለዎርታዊ ጠባይ ብምርኣየም ብዙይሉ ካርድ ተሳሂሩ። ደኽቲ ኣቡዛ ሰሚየም ተፈራረቕ። ፈሸነ ቅድሚ ምጻሓ ድማ ኔታ ኣብ ክሊ ልዑት ኣቡዛ ዝዘንፀት ከነሰ ተሸለኾላይ ኣቡዛ ያቕብ ፍቡዳጸየን ከወጽኣ ክብል ናብ ጉሹ ልዑቱ ብምምዝጋቡ ጸወታ ብሞንረ ወጽኢት 1ብ1 ተዛዚመ።

ቀኒቢ ዓለም ዝስሕብ ዘኡ ህጻን

ሰድሪብት ወዲ ሰለስት ዓመት ነሻዳ ፔሬ ቀዳም 24 ሞቅምቲ ኣብ ፍሎሪዳ ናብ ዝርክብ ሜዱ ናይ ወደም ጸወታ ክዘዘ ትጽቢት ገደርም'የም ከይደም። ይኸን እምር እቲ ትርኢት ምትእትታው ፖሊሱ ህጉብ ናይ ኢንተርኔት ትዕዘብቲ ሃገራዊ ክትዕ ዘምጽእ ኩይኑ ረኸቦሞ።

ኣብዚ ቪደዮ ነሻዳ ፔሬ ብወሕሉል ኣከብኸኳ ከነሰ ንመጻወትቲ ኣሸኪው ሹዮ ነም'ዞብ'የ ዝረኤ። ሰድሪብቱ ኣብዚ ናይ ቀዳም ግቦም 10 ሹቶታት ነም ዘቅጸረ ይዛረብ። እቲ ፍሉይ ዝገበሮ እዚ ቁልዓ ንመጻወቱ ከነሰ ከዩተሸፊ ሹቶታት ብምምዝጋቡ፡ ወሰዲ ንደቅና ምጽዋት ከለእምም ብምምላል ፖሊስ ክጸወው ምጉዳደም እዩ። እየም ወሰዲ፡ "ንደቅና ሰለ ዝደፍኦም እምር፡ ሰለ ከነሰ ምትጉፍ ዝኸልኦም ኣደኽናን ፖሊስ ጸዊዕና፡" ይብሉ። መልሲ ሰድርኡ ግዜ ብኦንጸር ናይዚ እዩ። እዚ ትርኢት ናብ ኢንተርኔት ምስ ተዘርግሐ ኣልቦ ብርክት ዝበሉ ሰባት ክስሕብ ክኢሉ ዘሎ'ዩ። ጀይዚ ሳሚን ያማል ካርዲ ቢን ካልኦትን ኩኡ ገለ ካብዮም ግቡረ መልሲ ክህቡኡ ዝረኦዩ ዘለው ህጉባት ሰባት'የምኔ። ዋላ'ኳ ሓቅቱ እንተ ዘይተረጋገጹ ናብ ናይ ባርኸሎና ናይ መንኣሊዮት መሳልጠኒ ማእከል 'ላ ማሲያ' ክቕንዕ'የ ዝብል ወረ ኣብ ኢንተርኔት ዝዘወር ዘሎ ወረ ኩይኑ ደርጎቡ።

ብሰንኪ ሞሪኖ መቕየሪ ክፍሊ ባርሴሎና ይርበሽ

ሀዜ ሞሪኖ፡ ኣብ ወቕቱ ባርኸሎና ንኣሹቶ ነቓዕ ንምፍጣሮ'የ ተጠቢሉ ነይሩ። ብዘይተጸበዩ መንገዲ ግቡ እቲ ከኔታት እናዓሞቑ ይኸይድ ኣሎ።

ወጥን ሞሪኖ ብንእኩር ምሕደራ ከነሰ እግሪ ብልጫ ከወሃክ ዝኾኽል ዕድል ምፍጣሮ'የ ነይሩ። ብመሳረት ናይ ሰጽኛ ጋዜጣ 'AS' ዝዘርግሖቶ ሓብሬታ ግቡ ናይ ኤል ክላሲኮ ወጽኢት ኣብ ዝተፈላለየ ሸነኽ ናይ ሃነ ፍለክ ባርኸሎና በነላ ይገድፍ ነም ዘሎ ሓብሬ።

ብታክቲካዊ መግለጺ፡ ባርኸሎና ኣንጺር ርያል ማድሪድ ሚዛን ክትዕቅብ ኣይክኣለትን። እታ ናይ 2ብ1 ሰዓረት፡ ኣልዓሚ ባርኸሎና ብሃንሽ ሕጽረት ኣነሳዊ ድልወትን ምሕያሽን ትብል ልምድቲ ምኻቲ ከቕርብ ዝገደደት ነይሩ።

በዚ ወጽኢት መቕየሪ ክፍሊ ባርኸሎና ኣብ ረኽቦ ኣተዩ። ዝ ንምህዮኡ ናይ ጋንታ ጥምረት ንምሕያል ብዘዘበል ምኻኺት፡ ረኽቦ ናይ ሓብር ምክቦ ገደረ። ቦርድ ባርኸሎና ኩኡ ብሓመቴ "ምስእ ምትእምማን ኣብ ጋንታናን ሰሪቱ ምስልጣኖኹ" ዝብል መግለጺ ኣወጺኡ። ብየርጋ ደማ ኣልዓሚ ባርኸሎና ኣብ ወርሒ ጥሪ ተጻወትቲ ከፈርም ምኻኑ ገለጸ። ባርኸሎና፡ ብድሕርቲ ብሞሪኖ ዝመረዳ ሰዓረት ወቕጥዊ ዝርርቡ ናይ ሓብር ምክቦን ካልእ ንጥሪታትን ኣብ ምስልሳል'ያ ትርጉቡ። ኣንጺር ዴፖርቲቮ (ትግሊ) ዙዩዳቱ ጸወታ ኩኡ ዝ ነቓዕ ዞኾኑስ ወይ ዘጽብብ ክኸውን'ዩ።

መደብ ጸወታ ሎሚ

ፕረመር ሊግ
ሊቨርፑል - ኣርሰናል 7፡30 ድቓ

ላሊጋ
ረደሊንግ ሳንታንደር - ርያል ማድሪድ 6፡15 ድቓ

ሴሪ (ፕሪመር ሊግ)
ኒውተለል - ኤቨርተን 11፡00 ድቓ

Sabur Printing Services